

საქართველოს
პრეზიდენტის
პირდაპირი მითითებით

მოკლეს
პოლიციის
პოლკოვნიკი,
თბილისის
პოლიციის
სამმართველოს
უფროსის
მოადგილე.

2

სუფსა:

„ქართულ-
ბრიტანული
ნავთობის
კომპანია“
ქალას
იქრებს.

3

მოხდება
თუ არა
სამართლებრივი
ტვირთვა და
კაპიტალის
ინტეგრაცია?

2

ხუთშაბათს, 11 საათსა
და 11 წუთზე გერმანიაში
ძალაუფლება
«სულელმა» ქალებმა
ჩაიგდეს ხელში. მათ
ლაშქარს ბუნდესტაგში
მეთაურობდა
პარლამენტის
პრეზიდენტი
რიტა ზიუსმუტი.

5

საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის
პრესსამდივნო უფლებამოსილია,
განაცხადოს, რომ პარლამენტის
დეპუტატმა ბორის კაკუბავამ
და მისმა მხარდამჭერმა პირებმა
უკანასკნელ ხანს კვლავ განაახლეს
დესტრუქციული ქმედება.

2

მოსკოვი და
თბილისი რუსეთი
შესძრ
ზნობილი
ქრისტიანობის
მეპყრობა.

4

ელცინის
გამოცანა:
რას
მიენერება
პრეზიდენტის
მრავალი
გამოცანა?

5

გაუსროვნის უფსკრითი!

ოფიციალური ქრონიკა

საბერძნეთის მეფე თეოდოროსი

გუშინ, 2 მარტს თბილისის ეწვია საბერძნეთის მეფე თეოდოროსი. სიონისა და ქაშვეთის ეკლესიების მონახულების შემდეგ სტუმარსა და სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქს, უწმინდესსა და უნეტარეს ილია II შორის საპატრიარქოში გაიმართა საუბარი. საუბარში 8 საათზე საბერძნეთის მეფე თეოდოროსი მოსკოვს გადარინდა.

განცხადება

ეგრეთ წოდებული საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ფრონტის — არარეგისტრირებული და, ამიტომ, უკანონო ორგანიზაციის წევრმა, რესპუბლიკის პარლამენტის დეპუტატმა ბორის კაკუბავამ და მისმა მხარდამკერძმა პირებმა უკანასკნელ ხანს კვლავ განაახლეს დესტრუქციული ქმედება, რომელიც მიზნად ისახავს საქართველოს რესპუბლიკაში ვითარების დესტაბილიზაციას. ამას, ეგრძელ, მოწმობს კაკუბავას განცხადებები, რომლებშიც იგი დაიხმევით მოთხოვნებს, განაზღვრეს ტერორისტული და დივერსიული აქტები საქართველოში დისლოცირებული რუსეთის ჯარების წინააღმდეგ. რადგან ასეთი განცხადებები არის არა მარტო უადრესად უპასუხისმგებლო, არამედ სენსაციური ხასიათისა, ისინი მაშინვე მოექცნენ საინფორმაციო საშუალებათა ყურადღების ცენტრში. როგორც მოსალოდნელი იყო, ამ განცხადებებმა აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს ქართველ დეპუტატთა, საქართველოს მოსახლეობისა და ამიერკავკასიაში რუსეთის ჯარების ჯგუფის სარდლობის სამართლიანი აღმშრომელთა გამოწვევს. ასეთი არაშორსმჭერტელი და დამლუგებელი, მიმე შედეგების მქონე დემარშების ავტორებსა და ინსპირატორებს, ალბათ, არა მარტო საქართველოში, არამედ მთლიანად კავკასიაში სტაბილურობისა და

მშვიდობის განმტკიცებით დაინტერესებული ფართო საზოგადოებრიობის მხარდაჭერის იმედი არ უნდა ჰქონოდათ.

შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფოს მეთაურის პრესამდივნო უფლებამოსილია, განაცხადოს, რომ კაკუბავასი და მორიგი, ამ ცოტა ხნის წინათ ინსპირირებული კამპანიის მონაწილე პირთა პროვოკაციული გამოსვლები და გამომდომები ეხმებიან იმ მიზანდასახულ ანტისახელმწიფოებრივ აქციებს, რომლებიც პერმანენტულად ხორციელდებიან საქართველოს ხელმძღვანელობის ოფიციალური პოლიტიკის საწინააღმდეგოდ და რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის საფუძვლიანად შერყევის მიზნით. უპრიანი გაგისხნოთ, რომ ერთ-ერთი ასეთი მცდელობა ამ ცოტა ხნის წინათ დროულად აღკვეთეს სახელმწიფოს ძალაგანმა სტრუქტურებმა. საქმე ეხება უკანონო შეიარაღებული ფორმირების შექმნასა და დასავლეთ საქართველოში სამშვიდობო ძალების დისლოკაციის ადგილზე მისი დასარბოლის მცდელობას. ამ აქციის ორგანიზატორების მიმართ აღძრულია სისხლის სამართლის საქმეები (შეგახსენებთ, რომ უკანონო ფორმირების მეთაური თ. კიტივაი დაპატიმრებულია). სახელმწიფო კვლავაც განაზრახვას უნდა რუსეთთან, ან სხვა სახელმწიფოებთან კეთილი ურთიერთობის გაუმჯობესების მიზნით. უკანონო აქციები აღიკვეთება და დაიხრება კანონის შესაბამისად. კონფლიქტების მოწვევით გამოწვეულია საჭირო დონის იმედიანად შესახებ ყველა გადაწყვეტილება იყო და ახლაც რჩება მხო-

მარტვილ-ფოთის წყალსადენი და სხვა სასიკეთო პროექტები

2 მარტს პრემიერმინისტრმა ბატონმა ოთარ ფაცაცამ მიიღო შავი ზღვის აუზის ქვეყნების ვაჭრობის კომპანიის წარმომადგენლები კომპანიის პრეზიდენტის, თურქეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტის მრჩველის, ერდულ კაბატკეს მეთაურობით. ბატონმა ერდულმა აღნიშნა, რომ მისი მიზანია, ხანგრძლივი ეკონომიკური ურთიერთობა დაამყაროს საქართველოსთან. — ჩვენს ორგანიზაციამ ხელშეკრულება დადო წყნეთის სამკერვალო ფაბრიკასთან, — განაცხადა სტუმარმა, — რომლის მიხედვითაც ფაბრიკას უზრუნველყოფთ ნედლეულით და პროდუქციის რეალიზაციასაც ჩვენ ვეცადებთ. გარდა ამისა, მუშაობა დაიწყო მარტვილ-ფოთის წყალსადენის მშენებლობის პროექტის განხორციელებაზე. ამ წყალსადენმა სამედიცინო უნდა მიაწოდოს ალმოსავლეთსა და ევროპის ქვეყნებს. სტუმრებმა დიდი დაინტერესება გამოხატეს ფაბრიკის პერიოდის კარიერისათვის. ამ საკითხზე მოლაპარაკება გაგრძელდება. დელეგაციის წევრებმა სურვილი გამოთქვეს სუპერმარკეტის გახსნა ბაგმეთა სამყაროს შინაგარეული სავაჭრო ურთიერთობის გაუმჯობესების მიზნით. დელეგაციის მორიგი ვიზიტი მიმდინარე თვის დამლევითთვისაა ნაგარეულდ.

მიწისმართა კაბინეტის პრემიერმინისტრი

პროცესი

სიკვდილით დასჯის წინააღმდეგ

2 მარტს, პარლამენტის ოვალურ დარბაზში ერთმანეთს შეხვედნენ დოკვაძე — დომუზურსკი — გელბანის ადვოკატები, სასამართლო პროცესით დაინტერესებული პირები და პარლამენტის წევრები. შეხვედრის ინიციატორები იყვნენ განსაყვანილი ადვოკატები. ადვოკატებმა ისაუბრეს პროცესუალური ნორმების იმ დარღვევებზე, რომლებსაც, მათი აზრით, ადგილი ჰქონდა ძიებისა და სასამართლოს მიმდინარეობისას.

პარლამენტის ვიცეპრეზიუმმა რუსულან ბერძენი საზოგადოებას შეუახებინა თავის შეკვეთა ურჩია, მან დასინჯა, რომ დარჩება რამდენიმე ინსტანცია, რომელთაც ექნებათ განაჩენის გადაწყვეტილება. დასასრულს, შეხვედრაზე წაიკითხეს მინდია უგრეხელიძისთვის 116 პარლამენტარის მიერ გაგზავნილი განცხადება, რომელშიც პარლამენტარები დაუშვებლად მიიჩნევენ ბრალდებულთა სიკვდილით დასჯას.

განცხადება

თბილისის სამედიცინო აკადემია აცხადებს კონკურსს მე-2 ქირურგიის კათედრის დოცენტის თანამდებობაზე — 0,5 სამსახურს. ერთგული კონკურსის ვადა ერთი თვე, ცნობებზე მიმართეთ აკადემიის კადრების განყოფილებას. ტელ. 22-64-73.

ჭაღრაკი

ანგარიში 0,5:0,5

გუშინ დაიწყო ჭაღრაკში ქალთა შორის მსოფლიო ჩემპიონატის პრეტენდენტთა ფინალური მატჩი მაია ჩიბურდანიძესა და ჟუჟა პოლგარს შორის. გაიმართა შეხვედრის პირველი პარტია. თერთმეტი ჟუჟა პოლგარი თავაშობდა. პარტია 2-ე სელაზე ყალიბით დამთავრდა.

მოკლეს პოლიციის პოლკოვნიკი, ქალაქის სამმართველოს უფროსის პირველი მოადგილე

გუშინ, დაახლოებით 12 საათსა და 30 წუთზე საკუთარ კაბინეტში მოკლეს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს თბილისის სამმართველოს უფროსის პირველი მოადგილე, პოლიციის პოლკოვნიკი კორნელი ჩაღაძე. ცოტა ხნის შემდეგ მკვლელობითი ჩაბარდა ერთ-ერთი რაიონულ განყოფილებას. იგი აღმოჩნდა 1967 წ. დაბადებული, სისხლის სამართლის სამსახურის თანამშრომელი, პოლიციის ოფიცერი, უფროსი ლეიტენანტი გელა გოგიაშვილი. მკვლელობის მოტივები ჯერჯერობით უცნობია. ტერორისტულმა აქტებმა და მკვლელობებმა, ალბათ, აღარ უნდა გაგვაკვირვოს, მაგრამ, როცა პოლიციის მაღალი თანამდებობის პირს საკუთარ კაბინეტში ტყვეობით ცხრილობენ, მღვდამარეობა, ეტყობა, იმაზე სერიოზულია, ვიდრე ჩვეულებრივი მოქალაქის ჩვეულებრივი ცნობიერება შეძლებს, წარმოიდგინოს.

მეცნიერება

მოხდება თუ არა საქართველოში ბიონისა და კავიზალის ინტეგრაცია?

სურსათის პრობლემის დაძლევის, სოფლის მეურნეობისა და კვების მრეწველობის პროდუქციის მკვეთრად გადინების, მისი ხარისხის რადიკალურად გაუმჯობესებისა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლების, ქვეყანაში არსებული ინტელექტუალური პოტენციალის მიზანმიმართული გამოყენების, მეცნიერებისა და მეწარმეობის ურთიერთდაკავშირებისა და ერთობლივი პრაქტიკული მოღვაწეობის ორგანიზაციის, აგრარულ სფეროში პრიორიტეტული და მაღალეფექტური ტექნოლოგიითა ზეილიზაციის მიზნით დაფუძნდა საქართველოს აგრარ-ტექნოლოგიური აკადემია.

აკადემიის პრეზიდენტად არჩეულია საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი გივი სანაძე, ხოლო მთავარ სწავლულ მდივნად თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინოვაციურ ტექნოლოგიათა ლაბორატორიის მეცნიერ-ხელმძღვანელი თენგიზ ცინცაძე. აკადემია პრინციპულად განსხვავდება არსებული სტრუქტურებისგან იმით, რომ მისი მოღვაწეობის ალფა და ომეგას წარმოადგენს არა მეცნიერული მუშაობის ორგანიზაცია და კოორდინაცია ჩვეულებრივი გაგებით, არამედ დღისათვის უკვე არსებული სამშულო და დასავლური ინოვაციური ტექნოლოგიების, მეცნიერული შედეგების აგროკომპლექსში და საერთოდ ადამიანის სასიცოცხლო ციკლის ყველა სფეროში სამრეწველო მასშტაბით რეალიზაცია, ისეთი პრიორიტეტული პროექტებისა და პროგრამების ხორცშესხმა, რომლებიც დროის მოკლე პერიოდში მოითხოვს მნიშვნელოვან ეკონომიკურ და სოციალურ ეფექტს.

ამიტომაც, აკადემიისა და მისი წევრების მოღვაწეობის ასპარეზი ძირითადად იქნება ბაღ-ვენახები და პლანტაციები, ფერმერული მეურნეობებისა და კვების მრეწველობის საწარმოები, ადამიანის უპირველესი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება.

აკადემიის სტრუქტურული, სამეცნიერო და სამეურნეო-ფინანსური ორგანიზაცია საბაზრო ეკონომიკის კანონებსა და პრინციპებს იქნება დაფუძნებული, რაც ახალ სტიმულს მისცემს მისი წევრების საქმიანობას. მოხსნის სიახლეა ე.წ. დანერგვის პრობლემას, რომელიც სამჭოთა პერიოდის აქტივების ქუსლს წარმოადგენდა და მნიშვნელოვნად ამუხრუჭებდა ქვეყნის ტექნოლოგიურ და ეკონომიკურ პროგრესს. აკადემიის დამფუძნებელთა იდეაა, ხელი შეუწყოს მეცნიერებისა და მეწარმის (კაპიტალის მფლობელის) ისეთი სიმბიოზის, რაც საშუალებას მოგვცემს მივაღწიოთ სასურველ ეკონომიკურ შედეგს. ეს კი შესაძლებელია მხოლოდ ორმხრივი მატერიალური და ინტერესების შემთხვევაში. ჩვენ უნდა მივცეთ შანსი მეცნიერებს განდენ მესაკუთრნი, სათავეში ჩაუდგან მსოფლიოში კონკურენტუნარიანი პროდუქციის წარმოებას, რადგან ესაა ერთადერთი გზა საქართველოს გადარჩენისა.

ამ კონცეფციიდან გამომდინარე ახალ აკადემიის წევრებად მიიღებიან ერთი მხრივ მაღალეფექტური პროექტებით აღჭურვილი მეცნიერები, რომლებიც მზად არიან დღესვე შეუდგნენ მათ პრაქტიკულ რეალიზაციას, ისე პროგრესულად მოაზროვნე და შორსმჭერტელი მეწარმეები — სოფლის მეურნეობისა და კვების მრეწველობის ორგანიზაცია.

თა ხელმძღვანელები და მათი კოლეგები, როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო სტრუქტურების წარმომადგენლები.

ახალი აკადემია დინამიური ორგანიზმი იქნება. მის წევრებად აირჩევიან არა სამუდამოდ, არამედ მხოლოდ გარკვეული პერიოდით, რომლის განმავლობაში პიროვნებები თავისი პრაქტიკული მოღვაწეობით, რაც მთავარია, შედეგებით უნდა დაამტკიცოს თავისი ქმედითუნარიანობა. ამ ხნის განმავლობაში აკადემიის წევრი იღებს ხელფასსა და იმ პონორარს, რომელიც მისი პროექტის რეალიზაციიდან მიღებული ეფექტიდან გამოიღონარეობს.

აკადემიის საქმიანობის მნიშვნელოვან უბანს წარმოადგენს თანამშრომლობა საერთაშორისო ფონდებთან, აგრარული მეცნიერებისა და პრაქტიკის ინვესტირების, მაღალეფექტური თანამედროვე ტექნოლოგიების რეალიზაციის მიმართულებით.

აკადემიის ნაყოფიერი მოღვაწეობა იმდენადია აქტუალური, რამდენადც ერის დიპლომატიის, გონებრივ პოტენციალს, ქვეყნის ეკონომიკურ და სამხედრო ძლიერებას, მის საერთაშორისო ავტორიტეტს სწორედ რომ მრავალფეროვანი, სრულფასოვანი, ზარისხიანი, კონკურენტუნარიანი და ამასთან ხელმისაწვდომი სურსათის მასობრივი წარმოება განსაზღვრავს. აკადემიაც ხომ ამ მაღალი მიზნების განხორციელებას ისახავს და ამიტომაც, ბუნებრივია, რომ იგი ყოველმხრივ ხელშეწყობას იმსახურებს, როგორც სახელმწიფოს, ისე ყველა ცალკეული მაშუღიშვილის მხრიდან.

იოსებ ნიშარაძე

სარედაქციო კოლეგია:

სარედაქციო კოლეგიის თავმჯდომარე
ვასილ მაღლაშვილი
მთავარი რედაქტორი
მამუკა ფაჩუაშვილი
რედაქტორი
პაატა ვაშაძიძე
უცხოეთი
გივი გოლოთაშვილი
„თვალსაწიერი“
დავით კახაბერი
პუბლიცისტიკა
შაღიზან შაჰნააძე
დირექტორი
ვახტანგ სალია
პასუხისმგებელი მდივანი
გონდო გინარაშვილი

რედაქცია:

პოლიტიკა, ინფორმაცია:
ია ანთაძე
მაია ტორაძე
მამუკა მაღლაშვილი
მიხეილ კვიციანი
ირაკლი ტაბლიაშვილი
დავით ნინიკაშვილი
ზაზა ფაჩუაშვილი
სპეციალური კორესპონდენტი
შიდა ქართლში
გივი გორცაძე
„არილი“:
რეზა სირაძე
ირმა არჩუაშვილი
რეზა გოგია
„თვალსაწიერი“:
თიურა ვაშაძე
ირმა კახიკაშვილი
მაია უკლავა
ნათია ფანჯიკიძე
სოსო გარნაგაშვილი

სპორტი
კახა ფაჩუაშვილი
იუმორი
ნინო სვანიძე
სარეკლამო სააგენტოს
დირექტორი
დიმიტრი მოსხლიშვილი

ფოტორედაქცია
ზაზა ლომაძე
ტექნიკური დირექტორი
მამუკა აბაშია
ბუღალტერი
ირინა გონაშვილი
რედაქციის გამგე
ნატა სურგაძე

კომპიუტერული ცენტრის
უფროსი
თანავიზ მელუჩაშვილი
პროგრამისტი
თამაზ ჩხანიძე
ოპერატორები:
თამარ კარახალიძე
ელისო კალმახალიძე

კორექტორები:
მთავარ რედაქციას
მთავარი პოლიტიკური
მუშაუბრი სირაძე
პაა კალმახალიძე

მისამართი:
თბილისი,
პეტრიაშვილის ქ. №7
ტელეფონი: 29-48-05
ფაქსი: 29-48-05

ლანჩხუთში სამ-თხებან მაინც მითხ-
რეს, სუფსის ნავთობის და ინტელიგენციის
ამბავი თუ გაინტერესებს, ცხელი შვილი-
ბთან მიგვიყვანოთ. უფროსები მამაზე
მეუბნებოდნენ, ახალგაზრდები — შვი-
ლზე. მამა, ბადრი ციტიშვილი ოცდაათი
წელია ამ დარგს ემსახურება, საქარ-
თველოში ნავთობის ძიებისა და ანოლების
საქმის ყველა ავანგარდის მცოდნე, 4

აღლ-ბრიტანული ნავთობის წარმოების
კომპანია. კონტრაქტზე 25 წლით არის
დაკავშირებული. აქამდე, რა იყო, სათქმელა-
დაც არ ღირს, 300-400 ტონა თვეში,
ამის ზევით რაც ამოვა, 30 პროცენტი
მიწით, 70 პროცენტი საქართველოს
უტოვებენ. ამასთან, თავის წილ ნავთობს
თუ გაყიდვას, პირველ რიგში, ისევე ჩვენ
თუ მოგვეყვოდნენ. ნამდვილი დახმარება

— სხვა მხრივ, ყველაფერამდე გადა-
სარევი ხალხია, მაგრამ დანდობა არ
იციან, თუ დასაშვებ რამე, — სიცილით
ამბობს უმცროსი ციტიშვილი, —
კომპანიის დირექტორი ჯეიკ სტივენსი
ძალიან ენერგიული და საქმიანი კაცი.
პირდაპირ გვეუბნება, ჯერჯერობით შე-
გირდები, ხართ, უნდა ისწავლოთ, დი-
ვიწყით „რუსული“ სტილი და როგორც
ჩვენ ვმუშაობთ, ისე იმუშაოთო. სოფე-
ლთან ურთიერთობისას უცხოელებს არა-
ვითარი პრობლემა არ ექმნებათ, პირი-
ქით, აღფრთოვანებულები არიან ქარ-
თველების გულდობრითა და იბტიბარგა-
ტებლობით. ჯეიკმა თავისიანებს ჰქონდა,
წარმოდგენით ელექტროენერგიის, სი-
ბის, შემოსავლის გარეშე დაგრილ და
მაინც ასეთი ზეგავლენა და ხალხიან
გუნებაზე თუ ვიქნებითო? კომპანიაში
უკვე 70-ზე მეტი ქართველი მუშაობს,
ახლახან, სასადლო გაიხსნა და ოცმა
დისასლისმა იშოვა სამსახური. ერთი
სახლი გაარემონტეს უკვე საოფისოდ,
ხიდი გასდეს მდინარე სუფსაზე, გზები
გაყავით, 3-4 შენობა უახლოეს მომავა-
ლში უნდა შეაკეთონ.

— შემწუხებლები თუ გყავთ? —
დავინტერესდით.

— თქვენ წარმოიდგინეთ, ამ მხრივაც
თითქმის ყველაფერი რიგზეა, მაგალითად,
„მხედრიონზე“ ხომ ათას რამეს ყვებიან,
ლანჩხუთის ბიჭები კი ბირიქით, გვერდში
გვიდგანან, ვინმემ ცუდი თვალთ არ
შეგებდითო. ძალიან გვიწყობს ხელს
რაიონის გამგეობა, პოლიცია, ფოთის
მერია, აქარის ხელისუფლება. აქარაში
ჩვენ კომპანიის ტვირთებს ყოველგვარი
დაბრკალების გარეშე ატარებენ, პირი-
ქით, დიდი პატივით მააცილებ-მოაცილე-
ბენ. ყველა ხდება ამ საქმის პერსპექ-
ტიულობას ქვეყნის მომავლისთვის, —
მასაუბობს ბატონი ბადრი, — განსაკუ-
თრებით მნიშვნელოვანი იყო, ედუარდ
შეგარდნაძის ამასწინანდელი ჩამოშორებ-
ა. * გავიდა, სხვადასხვა ქვეყნიდან
ეურნეობის ტიპი, უამრავი ფირმის წა-
რმომადგენილი — ერთად მოიყარეს
თავი. უცხოური კაპიტალის მოსაზიდად
ამაზე ბეტი რეკლამა რაღა იქნება? ან
უსაფრთხოების გარანტია, როცა პირა-
დად სახელმწიფოს მეთაური კისრულობს
კომპანიის ინტერესების დაცვას? დირე-
ქტორმა, ჯეიკ სტივენსონმა, ცოლ-შვილიც
ჩამოიყვანა. ესეც სხვების დასანახი
მაგალითია. მისი მეუღლე არაჩვეულებ-
რივი ქალი გამოდგა. სუფსაში ერთობ-
ლივი საბავშვო ბაღის ჯახსნას აპირებს
ინგლისელი და ქართველი ბავშვებისთვის.
ჰქონდა შეხვედრა რაიონის სკოლების
უცხო ენების მასწავლებლებთან, ძალიან
კმაყოფილი დარჩა. რაც მთავარია,
კვირაში ერთხელ, ოთხშაბათობით ლან-
ჩხუთის ჰუმანიტარულ კოლეჯში ინგლი-
სური ენის ორსაათიან გაკვეთის
ატარებს უფასოდ. დემოთმა ხელი
მოუშობოთ, ეს ხალხი ამბობს, გამოგ-
ვიყვანეთ, ცოტა ჩვენც გვასარგებლეთ და
თქვენი ქვეყნის სიმდიდრე თქვენსავე
კეთილდღეობას მოხმარდებო. კიდევ
ვიმეორებ, მე დიდი იმედი მაქვს, ერთ
თვეში გაბურღილი იტყვის სათქმელს
და ნავთობი რომ წამოვა, რაი-რაი და
უცხოელი სპეციალისტების „ცეცხლი“ მერე
ნახეთ. თუ გაგვიმართლა, სამ წელიწადში
ამ კუთხეს ხომ ვეღარ იცნობთ, მთელი
საქართველოც წელში გაიმართება.

უკან გზას, კიშკრამდე, ლამბით
მინათებდა ბაბუა და შვილიშვილი. ესეც
მენავთობე უნდა გაიზარდოსო, —
ბრძანა ბატონმა ბადრმა. ალბათ, ლამ-
ბაში ჯერ არ ესხათ ქართული ნავთი.
ციტიშვილების დიდი ოჯახიდან (9
ოჯახური ლტოლვილი „ნათესავიც
ჰყავთ შეფარებული) მაინც უცნაურად
გუნებაგამოკეთებული და დაიმედებული
წამოვედით.

ბიზო სპონსორაჰა

სურათზე: ბადრი ციტიშვილი

ქუთაისის კულტურული ცხოვრება

დღეს, ქველმოქმედების დღეს, როდენაც და-
ვანებს ქართულ სკოლას საჩუქრად წერილობითი
გუნდა უნდა გადასცეს სიხარულით მოსდის ქუთაისელთა
ცხოვრებას.

ქალაქის მერიის სტრუქტურით კარგ პირობებში
უნდებოდა მუშაობა დადო მესხიშვილის სახელობის სა-
ხელმწიფო დრამატულ თეატრს. შენობაში ისე თბილა,
რომ გარდერობიც კი მუშაობს. მართალია ჯერჯერობით
მწირი რეპერტუარი აქვთ, მაგრამ თეატრის ახალი სამ-
ხატვერო სტუდიისთვის (მწერალ ოტია იოსელიანის)
ძალისხმევითა და ახალგაზრდა რეჟისორების შემწეო-
ბით, ძველი სპექტაკლების აღდგენითი რეპერტუარი და
ახალი სპექტაკლებზე მუშაობა მიმდინარეობს.

უკვე აღადგინეს სპექტაკლები: ნაზუკიშვილის
„ნატყვევარი“, პოლიკარპე კაკაბაძის „კახაბერის ხმალი“,
შალვა დადიანის „გუშინდელი“, ალექსიე არხუშოვის
„შვედომოლური კომედია“, სლავომირ გროსმანისა და
ევენ იონესკოს „სახლი საზღვარზე“.

სწავნი გაიხსნა 14 იანვარს, ქართული თეატრის
დღეს, ოტია იოსელიანის პიესით „გამოქვამული“ —
(რეჟისორი დიმიტრი პაქსაშვილი).

უახლოეს მომავალში, თეატრი ქუთაისელი მაყუ-
რებლის წინაშე წარსდგება აღმოსავლური კასონა პიესით
„ჩემი ზეზუღა“ კედელიანო, რეჟისორია თორნიკე
მარჯანიშვილი. მთავარ როლის ასრულებს საქართველოს
სახალხო არტისტი, ნათელა საღარაძე.

აღსანიშნავია, რომ თეატრთან გაიხსნა თეატრი-
სტუდია, რომელიც თავისთვის მსახიობთა კადრებს ამ-
ზადებს.

ქალაქის მერია დიდ დახმარებას უწევს თეატრს,
ცდილობს აქტიურთა ეკონომიური მდგომარეობის გა-
უმჯობესებას. გამოიცა ბრძანებულება, რის საფუძველ-
ზეც საქართველოს სახალხო და დამსახურებულ არტი-
სტებს კომუნალური გადასახადი მოუხსნეს და ყველა
მსახიობს უფასოდ შევარდობის უფლება მისცეს.

+

ქუთაისის, მედიკონ ბაღანაძის სახელობის
ოპერისა და ბალეტის თეატრი, (სამხატვრო ხელმძღვ-
ნელი საქართველოს სახალხო არტისტი, ჯანაყია ფილი-
პშვილის პრემიის ლაურეატი მედია ამირანშვილი. მთა-
ვარი დირიჟორი ირაკლი ჰაუერელი) ჯანაყია ფილიპ-
შვილის სახელობის დღესასწაულები წარმატებით წარ-
დგა ქუთაისელი მაყურებლის წინაშე „ბახსალმ“ და
„გაიონი“ და „დადიანი“.

თეატრმა რამდენიმე ხნის წინ უმასპინძლა გერმა-
ნელ რეჟისორს, ჰერმან ვედერინდს, რომელმაც საოპე-
რო თეატრში დადგა „ფიდელიო“ — ლეონორა მკ.
ამის შემდეგ თავად ქუთაისელები ეწვივნენ საგასტრო-
ლო გერმანიას.

სამწუხაროა, რომ იმერის შენობა დაქირავებული
საონკოლოგიური დარბაზი იქცა. ცხველა ამასაც თავისი
მიზეზი აქვს. იქნებ მოწოდებამ თავის გაატანოს და
საოპერო დასმა ახალი დადგმებით ცვლიდეს გახარის
მსმენელი.

+

ქუთაისის იაკო გოგებაშვილის სახელობის თოქი-
ნების თეატრი (მთავარი რეჟისორი, საქართველოს სახა-
ლხო არტისტი, მურმან ფურცელაძე, გენერალური დირ-
ექტორი დედოფან როსტომი) ყოველდღიურად უამრავ
პატარას მასპინძლობს. აღსანიშნავია, რომ ქუთაისის მე-
რიის წყალობით, თითქმის 2 წელია, რაც ბავშვებისთვის
სპექტაკლებზე დასწრება უფასოა. მაგრამ არის პრობ-
ლემა: ეს შენობა სამ თეატრს ემსახურება. თოქინების,
მოწარმდამყურებლებისა და ნიღბებისას.

თოქინების თეატრს, კიდევ ერთი ახალი სპექტაკ-
ლი შეემატა — ვაჟა-ფშაველას „შეღის ნუკრის ნამ-
ბობი“ — რომლის ინსცენირების ავტორიცაა სერგო
ჭიჭიშვილი.

+

ნიღბების თეატრმა (რეჟისორია დავით ჯანაყია, ნიღბების
ოსტატი, ხელოვნების დამსახურებული მოღ-
ვაწე მხიველ ტრუშელი) თებერვლის შუა რიცხვე-
ბში უჩვენა სპექტაკლი ნოდარ ზუგდიძის პიესისა —
„ოპ, ეს მსახიობები“.

+

ქუთაისის, მერამ კოსტავას სახელობის ახალგაზრ-
დული თეატრი მრავალფეროვანია. თეატრს ჰყავს, რო-
გორც დრამატული, ისე მუსიკომდიის დასი. მუსიკომე-
დიის დასი ქუთაისის კონსერვატორიის სტუდენტების
გან არის დაკომპლექტებული, დრამატული დასი —
როგორც თბილისის შოთა რუსთაველის სახელობის
თეატრალური ინსტიტუტის ქუთაისის სამსახიობო ჯგუ-
ფის სტუდენტებისგან, ისე ქუთაისის სამსახიობო სტუ-
დიის სტუდენტებისგანაც; ამ თეატრში, უკვე მესამედ
აშადებს სპექტაკლს რეჟისორი ნუგზარ ლორთქიფანი-
ძე. ორ თვეში სამი ახალი სპექტაკლი დაიდგა, მათ შორის
მოლიერის „ძალად ექიმო“.

+

„ოქროსი ჩარდახი“ მოეწყო პორტრეტისტი
ეთერ ზნიკაძის გამოფენა, სამხატვრო გადერეშო არ-
ხილ და მხიველ როგორაქვების, ნოდო სამხატვრო სა-
ლონიში — გრაფიკოს ირაკლი შეწირულიძის.

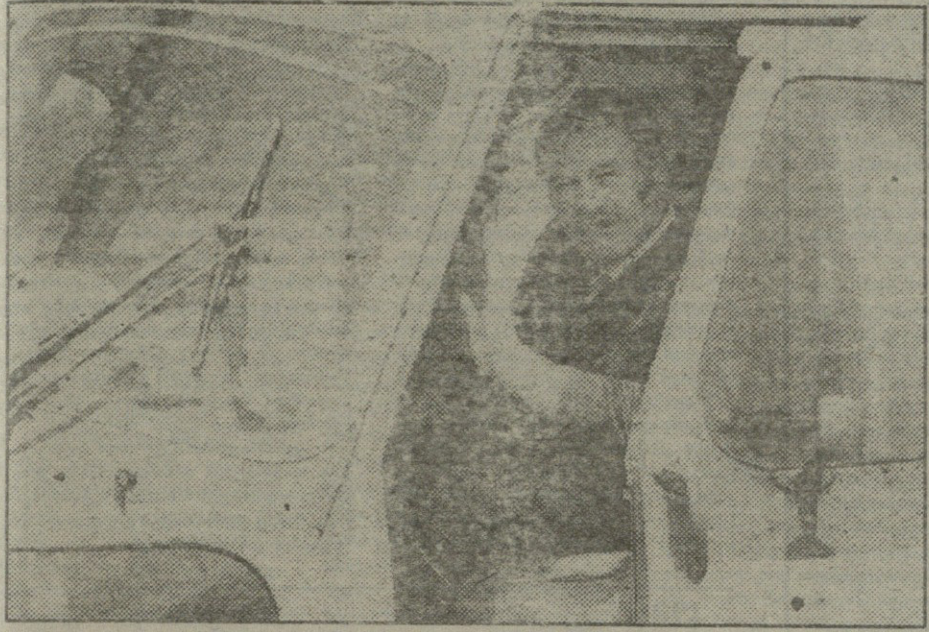
+

შაადდება დოკუმენტური ფილმი ქუთაისზე.

მოამზადა

მამა მაღლაკელიძე

ქართულ-ბრიტანული ნავთობის კომპანია

წელი სახარის უდაბნოში, ალყირში
ნამოცაწარი, დასავლეთ საქართველოს
ღრმა საძიებო ბურღის სამმართველოს
(შემდეგში ექსპედიციის) უფროსია, დღეს
„ქართულ-ბრიტანული ნავთობის კომპა-
ნიის“ დირექტორის მთავარი კონსულტა-
ნტია, შვილი — მიხეილ ციტიშვილი
პროფესიით შობილის კვალს გაყოლილი
გეოლოგი, მენავთობე, ამავე კომპანიაში
მენეჯერის ასისტენტად მუშაობს.

მამა-შვილის სახლში „დაჭერა“ ძნელი
აღმოჩნდა. უთენია რომ გავლენა, შუა-
ღამემდე სუფსაში, ადგილზე არიანო.
ეცადე მაინც და შაბათ საღამოს,
სასწაული მოხდა, ორთავე შინ დამხვდა.
გასაუბრებლები იყვნენ, ეს წუთია
შემოვედითო. დიდხანს აჯ შეგაწყობებო-
მეთქი, მაგრამ საათზე მეტი ვისაუბრეთ.

— კი, დიდი აფიოტაჟია ატეხილი
და მართლა მნიშვნელოვანი ამბავი ხდება
ამ უცხოური ფირმების ჩამოსვლით,
ბრიტანელებმა სამონტაჟო სამუშაოების-
თვის და საბურღივად კანადელი კონტ-
რაქტორები — ფირმა „ნეიბორი“ ჩამო-
იყვანეს: — თქვა ბატონმა ბადრმა, —
მაგრამ ჩვენთან რომ დაწყნარებული
სიტუაცია ყოფილიყო, ახლა უკვე ოთხი
წლის სამუშაოები გვექნებოდა უკან
მოტოვებული. ოთხმოციანი წლების ბო-
ლოდან დაიწყო საზღვარგარეთ ინვე-
სტირების ძიება. ამ წამოწყებაში ლომის
წილი დეპარტამენტ „საქმანეთების“ დირ-
ექტორის ბატონ რევაზ თევზაძეს უძევს.
მისი დიდი მეცადინეობის და, რა თქმა
უნდა, საქართველოს ხელისუფლების მხა-
რდაჭერის წყალობითაა დღეს რაც ხდება.
თავიდან ავსტრალიელები ჩამოვიდნენ,
მოსკოვში აგვისტოს პუტჩმა და აქეთ
დაწყებულმა არეულობებმა ხელი შეგვი-
შალა, მერე სხვა ფირმა დაინტერესდა,
ძალიან სოლიდური, ამერიკელები, რა-
მდენჯერმე ჩამოვიდნენ. „შეიდასტების
შემოტევა და ლანჩხუთის „დაცემა“ რომ
იყო, ძლივს გავაქციეთ თავზე შემოდა-
ნწითარებულები, ჩვენსკენ პირს როგო-
რღა იზამდნენ?!

ახლა ესენი არიან და მადლობა
დემოთს, ჯერჯერობით, ყველაფერი კარ-
გად მიდის. შეიქმნა ერთობლივი ქარ-

ამას ჰქვია, აბა, ჰუმანიტარული ტვირ-
თებით აშენებული ქვეყანა არავის
უნახავს. ჩვენი არც ერთი ცენტი არ
იხარჯება, მთელი კაპიტალი მათია,
მოწყობილობები, აღჭურვილობა, ყველა-
ფერი, რაც ნავთობის წარმოებისთვისაა
საჭირო, ჩამოაქვთ და ამონტაჟებენ.

— ძალიან დიდ დანახარჯებზეა
ლაბარაკი, — მამას სიტყვა ჩაურთო
მიხეილ ციტიშვილმა, — ჯერჯერობით
მხოლოდ ერთი დანადგარი ჩამოიტანეს.
ზუსტად არ ვიცი, მართო ტრანსპორ-
ტირება, მგონი, მილიონ ნახევარი დო-
ლარი დაუჯდათ. ნავთობის მოპოვების
იმედი რომ არ ჰქონდეთ, ამხელა ფულს
არ დააბანდებდნენ. თუ იმდენი ამოვიდა,
რასაც ელიან, მერე ერთი და ორი
კაპიტალით არ ამოიწურება საქმე.
დანადგარებსაც ჩამოზიდვენ და ერთდ-
როულად რამდენიმე ადგილას გაშლიან
მუშაობას.

— ნავთობი როგორ არ არის, კაცო,
ნავთობს ჩვენც ვიღებდით. ეგ იყო,
შრომის ორგანიზაცია გვქონდა „საბჭო-
ური“ და ტექნოლოგიითაც ძალიან
ჩამოვრჩებოდით. ბრიტანელები დიდი
იმედით არიან. სანამ საქმეს დაიწყებდნენ,
ათჯერ მაინც ჩამოვიდნენ, შეისწავლეს
მასალები, სეისმური რუკები აქვთ,
კონსოლური დაზვერვის მონაცემები, ის
კი არადა, ზღვაშიც აპირებენ შესვლას
და ზღვის ფსკერის ბურღვას, აქ ფუ
ყველაფერი წარმატებით დაგვირგვინდა.
მაგრამ ნავთობის მოპოვება ერთია,
მეორე — ხალხი რომ დასაქმდა და
თანამედროვე დასავლური ყიდის შრო-
მასა და წარმოების ტემპებს ეჩვევა.
ხალხს ეგონა, ქართველი ვერ შეეგუე-
ბოდა მკაცრ დისციპლინას, იცოცხლე,
შეგეჯა. ქორწილი რომ ჰქონდა — მეზო-
ბელს და კაცი ამ მიზეზით მთელი კვირა
სამსახურში არ გადიოდა, ახლა აღარც.
ქართული გვახსოვს და აღარც ქელები,
თავს მოსაფხანო დრო არ გვრჩება,
შეიშვილებს ვერ მოვფერებივარ ადა-
მანურად. ამ თვენახევრის განმავლობაში
უკვე სამი უცხოელი თანამშრომელი
დაითხოვეს, ქართველი კი მხოლოდ
ერთი.

ელსინის გამოსახა

რუსეთის პრეზიდენტის ბელკინის ფიგურა ამ ბოლო დროს მთელ მსოფლიოში დიდ მითქმა-მოთქმას იწვევს. მისი ჯანმრთელობის შესახებ ბევრს წერენ უცხოეთის გაზეთებში. გთავაზობთ ფრანგულ გაზეთ „ფიგაროში“ გამოქვეყნებულ მოწინავე სტატიას.

„საკმარისი იყო თვითმფრინავის ტრაპზე დაშინებული ფოტო და ტელეკამერების რამდენიმე ბატარეა (იგულისხმება ბელკინის ჩასვლა ალმა-ათაში), რამდენიმე მიკროფონი, რომელიც იჭერდა ბორის ელცინის მიერ წარმოთქმულ ბუნე და ძნელად წარმოსატყველ სიტყვებს, რომ ბუნდოვანად ხმები ნაღვ, რეალურ პოლიტიკად გარდაიქმნა. და იმ დონეზე, რომ დასავლეთის მთავრობები დაცინვით კითხულობენ: მართალია ავადია რუსეთის პრეზიდენტი, თუ ის სულ უფრო ცუდად და ცუდად იტანს არას? თვით საკითხის ამგვარად დაყენებაში დაფარულია გეგმა, რომ ხელისუფლება მოსკოვში უსახურია და რომ ელცინის სილუეტის, უფრო ზუსტად მის ჩრდილში მიმდინარეობს დაუნდობელი ბრძოლა ხელისუფლებისთვის. ამიტომაც დასავლეთში თითოეული ადამიანი ცდილობს ნელა, მაგრამ, ამასთან, მტკიცედ შეეგუოს ამ ახალ რეალობას, რომელიც საგნა გაუზნად რეალობითა და შიშით. აი ფაქტებიც: სულ რაღაც ერთი წლის უკან დასავლეთის სამთავრობო წრეებში გაკონფიცირებული იქნა, რომ რუსეთის პრეზიდენტი უნდა წავიდეს ასპარეზიდან. პირველყოფისა ამის გაკონფიცირება არ უნდოდათ გაშინებულნი, რადგან მოსკოვში სტაბილური პარტნიორის ყოფილი სურდათ. მაგრამ აი, ხდება გასაოცარი ისტორია ირლანდიაში, სადაც ბორის ელცინმა უარი თქვა თვითმფრინავიდან გადმოსვლაზე იმ საბაბით, რომ იგი ავადია. ეს იყო პირველი მერცხალი. და სამთავრობო წრეებშიც ისეთი სახეები მოიხსენიებოდა, თუმცა, პრესაში მასზე გამოჩნდა არშინაინი

სათაურები. ამის შემდეგ დაიწყო ელცინის მრავალრიცხოვანი გაქრობების გახსენება: ყოველი ასეთი შემთხვევის დროს პრეზიდენტის გარემოცვა ამტკიცებდა, რომ მან რამდენიმე დღით ადრე შეტეულა. კი მაგრამ, რატომ იდებდა ასე ხშირად შეტეულებს? კიდევ უფრო შორის წავიდა საქმე ჩვენთან ომის ყველაზე დაძაბული მომენტის დროს კინ გასცა გროზნოს დაბლობის ბრძანება? იყო ეს ბორის ელცინი, თუ მისი ერთ-ერთი თანამოაზრე? ხომ არ იქცა რუსეთის პრეზიდენტი მართლმადიდებლად? ერთ დღეს აცხადებენ, რომ იგი დაუკავშირდა ყველაზე თავგამოდებულ ნაციონალისტებს, მეორე დღეს კი ამბობენ, რომ მან მათთან კავშირი გაწყვიტა. და ბოლოს, დღეს სახელმწიფოთა მეთაურების ეს უცნაური შეხვედრა ალმა-ათაში. ტელევიზიის მუშაკები ადგილზე იყვნენ. მათ მთელი პლანეტის ტელემაყუდებლებს უჩვენეს ბორის ელცინი, რომელიც თვითმფრინავის ტრაპზე ძლიერ ჩამოვარდნა განიცდიდა, თუ როგორ აკეცდნენ მას მისი დაცვის მუშაკები სპარსეთის დროს და ბოლოს აწვენეს, თუ როგორ არ მოვიდა იგი პრესკონფერენციაზე. შეიძლება, უბრალოდ არ მოიხურა? მოსკოვში გროზნოს გამო შეხვედრის სხვა მონაწილეთა მხრიდან სიჩუმის კომპენსაციისთვის მან ხომ მარცხი განიცადა — უარყოფილი იქნა პროექტი დსთ სახელმწიფოთა საზღვრების ერთობლივი დაცვის შესახებ. არავინ მოიხურა მოსკოვისთვის ყოფილი სხვ საზღვრების თავდაცვითი ნაგებობებისადმი კონტროლის დაბრუნება. ეს ელცინის კიდევ ერთი დამარცხება იყო. გაშინებულნი, ისევე როგორც ლონდონში, პარიზსა და ბონში, სურთ ოდნავ მეტის გატეხა მის შესახებ, თუ რა ხდება კრემლში მანამდე, ვიდრე თავის თავზე ვადებულებებს აიღებდნენ. ყველაფერი ისე შემდინარეობს, თითქოს თითოეული მათგანი დიდი შეტორტმანებისთვის ემზადება. თუ ელცინის საერთაშორისო მასშტაბით სურს ავტორიტეტის აღდგენა, მან უნდა დაამტკიცოს, რომ ის მართლაც პრეზიდენტი. მაგრამ მთელი უბედურება ისაა, რომ აქვს კი მას ამისი თავი?“

რა ხდება გასულ კვირას

როგორც წინ მიმოხილავთ გატეხილი ბოლო, 19 თებერვალს გერმანიის ბუნდესპრეზიუმის მიწაზე გაიმართა ადგილობრივი პარტიების არჩევნები. მისი შედეგები ასეთია: CDU (ქრისტიან-დემოკრატები) — 39,1 პროცენტი; SPD (სოციალ-დემოკრატები) — 38,7 პროცენტი; მწვანეები 11,1 პროცენტი; FDP (თავისუფალი დემოკრატები) — 7,1 პროცენტი. მთავარი შედეგები ასე შეიძლება შეფასდეს: FDP-მ მოახერხა ადგილის შენარჩუნება პარლამენტში, ამით ნაწილობრივ დაძლია პარტიაში არსებული კრიზისი და საგარეო საქმეთა მინისტრს კლაუს კინკლეს გაუმჯობესა თავმჯდომარის პოსტზე დარჩენის შანსები. მმართველობა ამ მიწაზე შეინარჩუნეს SPD-მ და მწვანეებმა. პირველ ადგილზე გასულ CDU-ს მმართველობის შანსი ექნებოდა FDP-ს უკეთესი შედეგის შემთხვევაში (თუკი FDP მწვანეებზე უკეთეს შედეგს მიაღწევდა), რადგან ერთად მიაღწევდნენ აბსოლუტურ უმრავლესობას. აღსანიშნავია, რომ მწვანეებმა განსაკუთრებით მაღალ შედეგებს მიაღწიეს საუნივერსიტეტო ქალაქებში — ფრანკფურტში, ვიზბადენში, მარბურგში. საერთოდ, აღსანიშნავია, რომ არჩევნებში მონაწილეობის უფლების მქონეთა 60,5 პროცენტმა მისცა ხმა.

მომავალი საპარლამენტო არჩევნები ნორდრინ-ვესტფალენის მიწაზე ზაფხულისთვისაა დაგეგმილი.

გაზეთი „DIE WELT“ გამოქვეყნა ცნობა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები ამერიკის, ახალი ხელშეკრულებები შეთანხმების რუსეთს უშიშროების პოლიტიკის სფეროში. ამ მოქმედებების მიზანი, რომელიც ბილ კლინტონმა სხვა პარტნიორებს ნატოს ფარგლებში შეუთანხმდა, არის, რომ რუსეთს გაუჭირვლონ ნატოს აღმოსავლეთის მიმართულებით გაფართოების გამო შექმნილი შიში. ბილ კლინტონმა გასულ ხუთშაბათს წერილი მისწერა ამის თაობაზე ელცინს, ხოლო თავდაცვის მინისტრი უილიამ პერი უკვე თებერვლის დასაწყისში დაპირდა ნატოს კონსულტაციის ახალ მექანიზმებზე. კლინტონის ახალმა წინადადებას რუსეთს საშუალება უნდა მისცეს, ორ ახალ დოკუმენტზე მოაწეროს ხელი ნატოს პროგრამის — „შეზღუდვისთვის პარტნიორობა“ — ფარგლებში, ამაზე რუსეთი, აღმოსავლეთით ნატოს გაფართოების უარყოფის გამო, აშშ-ს თავს იკავებდა გარდა ამისა, ბელარუსის და რუსეთის შეხვედრაზე მისკში ელცინმა განაცხადა, რომ იგი წინასწარ გააგრძელებს კლინტონთან მოლაპარაკებებს ატომური განაარაღების გამო.

გერმანიის პრესამ და ტელევიზიამ ირონიულად გაუშვა 28 თებერვალს არმიის დღისადმი მიძღვნილი ზეიმი მოსკოვში. აღნიშნა, რომ არა-

ვის, მათ შორის არც ელცინს, ამ დღეს არ გამოუხატავს სინაზი ჩვენთვის დატრიალებული ომის გამო, მან მხოლოდ ის აღნიშნა, რომ ჩვენთვის ომმა გამოაშკარავა რუსეთის არმიის ცუდი კონდიცია და დაანახა მათ რეფორმების აუცილებლობა. მოსკოვში პარალელურად ჩატარდა 50 ათას კაცის საპროტესტო მიტინგი, მიმართული ელცინისა და ჩვენთვის ომის წინააღმდეგ.

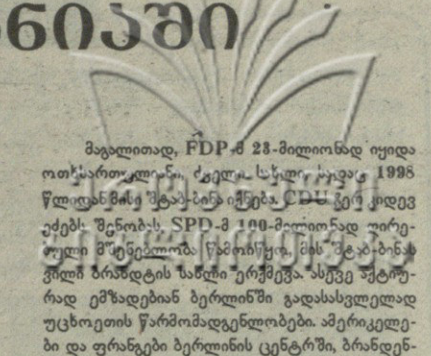
აგრეთვე 1944 წლის 28 თებერვალს ჩვენების შუა ანაში და ციმბირში გასახლების 51-ე წლისთავი, რომელიც ჩვენმა აღნიშნეს კიდევ პრეზიდენტი დუდავი რუსეთს შურობიებით დაემუქრა, ამ უკანასკნელმა კი საბრძოლო მზადყოფნა გამოუცხადა თავის ჯარებს.

ჩვენთვის მუშაობის დახმარების ჩატანა სისტემატურ ხასიათს იქნეს. ამერიკიდან ზოლანდის ქალაქ მასტრიხტიდან 180 ათასი უსახლკარო ჩვენთვის დღეში 30 ტონა საკვებს ჩატანენ.

გერმანიის მეტალურგიების წინა კვირაში გამოცხადებული გენერალური გაფიცვის შეჩერება შეუძლებელი გახდა. 24 თებერვალს დილის ხუთი საათიდან გაიშალა ბავარიის 22 საწარმო. 28 თებერვალს ჰესენში გაფართოვდა 14-საათიანი მოლაპარაკებებმა, რომელსაც შედეგად გაფიცვის ბოლო წუთს შეჩერება, შედეგი არ გამოიღო და იგი (მოლაპარაკებები) 8 მარტს გაგრძელდება. გაფიცულების ძირითადი მოთხოვნა არსებული ხელშეკრულების 6 პროცენტით გაზრდა (მოლაპარაკებები ვერ გაცდა 3 და 4 პროცენტებს შორის დავის). გაფიცულ საწარმოთა შორის არიან დიდი საავტომობილო კონცერნის MAN-ის (სუესბურგი) და ნორნბერგის სიმენსის ქარხნის მუშები. სულ ელცინმა 11000 კაცი გაფიცვა მანამ გაგრძელდება, სანამ პროფკავშირები თავისას არ მიაღწევენ. გაფიცვაში გათვალისწინებული გეგმით ჩატარდება სხვა საწარმოებზე, ჯერჯერობით ისეთი საწარმოები არჩიეს პროფკავშირების ხელმძღვანელებმა, რომელთა გაჩერებაც ყველაზე ნაკლები ზანის მომტანი იქნება მრეწველობისთვის. საერთოდ, უნდა აღინიშნოს, რომ გაფიცვა გერმანიაში მეტად ორგანიზებული ხასიათისაა.

28 თებერვალს გერმანიის ფედერალური კანცლერის ჰელმუტ კოლს მიუწვევს ერთ-ერთი კლინიკაში გაუკეთეს მენისკის ოპერაცია. ექიმების ცნობით, მან კარგად გადაიტანა ნარკოზი და თავს უკვე კარგად გრძობდა.

ბერლინის სწრაფი ტემპით ხდება გერმანიის ნამდვილი დედაქალაქი. მას შემდეგ, რაც ფედერალურმა მთავრობამ და პარლამენტმა გადაწყვიტეს, დედაქალაქი ბონიდან ბერლინში გადაეტანათ, ყველა — პარტია, გაერთიანება, საელჩო — გადასასვლელად ემზადება.

მაგალითად, FDP-მ 28-მილიონად იყიდა ოთხსართულიანი, ძველი სასტუმრო, 1998 წელს მასზე შეიქმნა იმედი. CDU-მ კიდევ ექვსი: შენობას, SPD-მ 100-მილიონად ღირებული მშენებლობა წამოიწყო, მისი შენობა-ნაგებობები სანტი ერშეიმი. ასევე შეტარდა ემზადება ბერლინში გადასასვლელად უცხოეთის წარმომადგენლობები. ამერიკელები და ფრანგები ბერლინის ცენტრში, ბრანდენბურგის ჰიშკართან აშენებენ ახალ საელჩოებს, შრიტანდლები თავიანთ ტერიტორიაზე აშენებენ ასევე ახალ შენობას. დასავლეთ ბერლინის ერთ-ერთ რაიონში, TIERGARTEN-ში დიპლომატიური კვარტალი გაშენდება. იქ მთავრდება მსოფლიო ომამდეც არსებული საელჩოები. ახლა იქ კანადა, სამხრეთ აფრიკა, თურქეთი და ავსტრია იშენებენ ახალ სახლებს. იაპონია და იტალია თავიანთ ძველ შენობებს არემონტებენ. იქვე შენდება სანდინიების ქვეყნების საელჩოები. საელჩოებს საგარეო საქმეთა სამინისტროსთან ერთად, ე.ი. 1999 წლისთვის გეგმავენ ბერლინში გადასვლას. ერთი სიტყვით, ბერლინში უძრავი ქონებით გაცხოვრებული დამთავრებული მიმდინარეობს. ბერის შენობები და მიწის უფლებაში ბერლინის სენატი ემზადება. ფინანსთა განყოფილება 25 პროცენტის ფასდაკლებით სთავაზობს სენატის მიწებს საელჩოებსა და მიწების წარმომადგენლობებს. მისი შეღავათიან ფასები 30 ივნისამდე ძალაში. ფინანსების სენატორმა ელმარ პიროთმა „WELT“-ს განუცხადა, ქალაქის ცენტრში კიდევ არის დარჩენილი კარგი ადგილები.

გერმანიაში, კერძოდ კი რაინლანდში, კარნაულის დროა. მასში მონაწილეობს ყველა ქვეყნის პრეზიდენტი და კანცლერიდან დაწყებული, უბრალო მოქალაქეებიც დამთავრებული. 28 თებერვალს, ხუთშაბათს, 11 საათსა და 11 წუთზე დაიწყო ღონისძიება „სულიერმა“ ქალებმა ჩაიღეს ხელი. მათ, ტრადიციისამებრ, თავიანთი ძალაუფლების გამოხატვის ნიშნად, პირველ რიგში, გერმანიის ფედერალური პრეზიდენტს რომან ჰერცოგს ბონის საბერლინდრო რეზიდენციაში ჰალსტუხი შეაჭრეს, ხოლო შემდეგ სხვებს, რაზეთი უფრო დამოუკიდებლად დასწენ თავს. ამ დღეს კარნაულის ქუჩებში გადაინაცვლა, სადაც ყოველ ფენის ნაბიჯზე შეხვდებოდათ მაკრატლებით შეიარაღებული ქალები და ჰალსტუხიშეჭრილი კაცები. გერმანიის ბუნდესტაგში „სულიერმა“ ქალთა ლაშქარს მეთაურობდა პარლამენტის პრეზიდენტი რიტა ზოლსმუტი. 11 საათის შემდეგ რაინლანდში აღარავის უმუშავია და ასევე გრძელდებოდა ოთხშაბათის დღემდე. შემდეგ კი დაიწყო მარხვა.

საქართველოში რამდენიმე საათი გერმანიაში

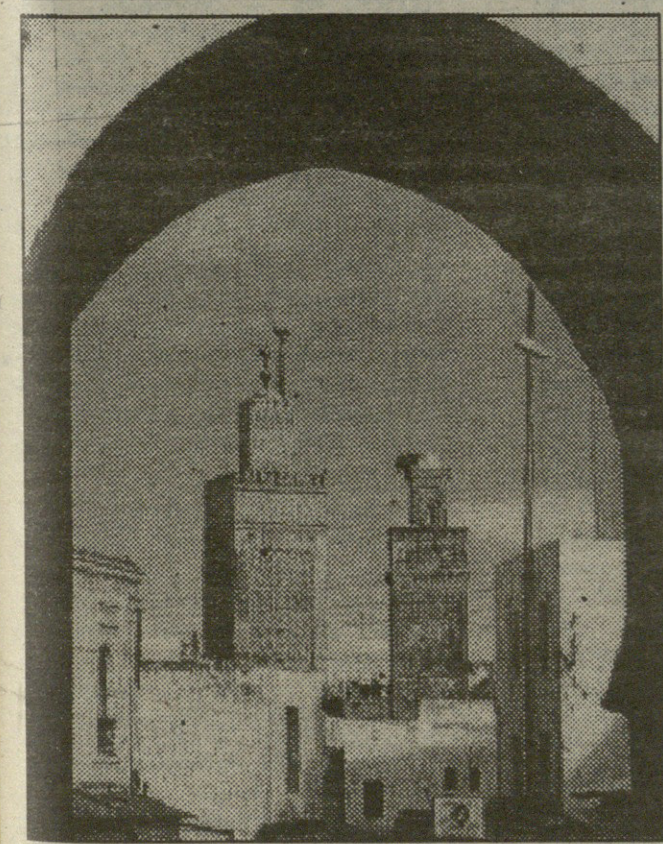
მაფიაში მაინც მიადგინა თავისი

როგორც ჩვენი გაზეთი 22 თებერვლის ნომერში იუწყებოდა, ბელგიის ქალაქ ეკლოში ე.წ. „მორმონულმა მაფიამ“ ელწყობა მოახერხა ვერტინარ პოლიციელებზე კარდოს და დერ ბრენეშუზე. მაშინ იგი გადარჩა, მაგ-

რამ გასულ კვირას მაფიონებმა მაინც მიაღწიეს თავისას. სახლში მიმავალი ვერტინარი მაფიონებმა გზაში გააჩერეს და სამი ტყვიით სიცოცხლეს გამოასალმეს. საშუაბათს, ბრენეშუის დაკრძალვის დღეს, მთელი ბელგია გლოვობდა

მაშაც ვერტინარს. ყველა დასახლებულ პუნქტში, ქალაქში გამოკიდეს ეროვნული დროშები შავი, სამგლოვიარო ღვინტებით. ამით ბელგიის მოსახლეობამ ჩუმად, მაგრამ მრისხანე პროტესტი განაცხადა მაფიონების წინააღმდეგ.

3 მარტი მაროკოს სამეფოს ეროვნული დღესასწაულია

მაროკო

ტერიტორია: 446,5 ათასი კვ.კმ
მოსახლეობა: 26,3 მილიონი
დედაქალაქი რაბათი; ცენტრსა და ბარეშუბში ცხოვრობს 900 ათასი კაცი

მაროკო, არაბულად ალ-მაგრიბი, რაც „შორეულ დასავლეთს“ ნიშნავს, მდებარეობს აფრიკის კონტინენტის ჩრდილო-დასავლეთით, ატლანტის ოკეანის, საჰარისა და აფრიკის ხმელთაშუაზღვისპირეთის შესაყარზე. მისი ტერიტორია 14 კმ-ის სიგანის გიბრალტარის სრუტით არის გამოყოფილი ევროპისგან.

ტერიტორიის უდიდესი ნაწილი უკავია ატლანტის ზღვას, რომელთა უმეტესი ნაწილი 2500-3000 მეტრს აღემატება. სწორედ აქ მდებარეობს ამ მთიანეთის 4165 მ-იანი უმაღლესი მწვერვალი ტუბკალი. ქვეყანა მდიდარია რკინის მადნით, მარგანეცით, სპილენძით, ნიკელით. თუმცა განსაკუთრებული ადგილი უკავია ფოსფატებს, რომლის მარაგი, მოპოვებითა და ექსპორტით მაროკო ერთ-ერთი პირველი ქვეყანაა მსოფლიოში.

მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი არაბები და ბერბერები არიან. ცხოვრობენ ასევე ფრანგები და ესპანელები. სახელმწიფო ენა არაბულია, გატარებული რელიგია კი — ისლამი. ბერბერებმა შეინარჩუნეს საკუთარი ენა და ცხოვრების წესის თავისებურებანი. ისინი ძირითადად სახლობენ მთიან რაიონებსა და საჰარის ოაზისებში. ქალაქებში ცხოვრობს მთელი მო-

სახლეობის 46 პროცენტი. მნიშვნელოვანი ქალაქებიდან აღსანიშნავია: კასაბლანკა, რაბათი, საფი, მექნესი, ფესი, ტანჯერო.

მაროკო განვითარებადი ქვეყანაა, რომლის ეკონომიკაში წამყვანია აგრარული სექტორი. მრეწველობა ძირითადად წარმოდგენილია მოპოვებითი მრეწველობის დარგებით. განვითარებულია კვების, ქიმიური და მსუბუქი მრეწველობის დარგები, ასევე ელექტროტექნიკა. ქვეყანა აფრიკულ მოცენიან ფლორას, ბოლო წლებში სწრაფი ტემპებით იზრდება ტურისტული ინდუსტრია.

1912-56 წლებში მაროკო წარმოადგენდა საფრანგეთისა და ესპანეთის პროტექტორატს; 1956 წელს დამოუკიდებლობა მიიღო; 1957 წელს კი „შერიფთა იმპერია“ ოფიციალურად მაროკოს სამეფოდ გამოცხადდა, ხოლო სულთანმა მეფის ტიტული მიიღო. ქვეყნის უმაღლესი კანონი თანახმაა დღეს მოქმედი კონსტიტუცია 1972 წლიდან მოქმედებს) მაროკო კონსტიტუციური მონარქიაა. სახელმწიფოსა და შეიარაღებული ძალების მეთაურია მეფე, 1961 წლის 8 მარტიდან მეფობს ჰასან II, რომელიც მეფე მუჰამედ V-ის უფროსი შვილია, ალათითა დინასტიიდან. დღევანდელმა მონარქმა უმაღლესი განათლება საფრანგეთში მიიღო. მან დაამთავრა ბორდოს უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტი. მისი მეუღლე დედოფალი ლალა ლატუა. მათ სამი შვილი ჰყავთ. ტახტის მემკვიდრეა სიდი მოჰამედი.

ქვეყნის უმაღლესი საკანონმდებლო ორგანო ერთპალატიანი პარლამენტი აღმასრულებ-

ბელი ხელისუფლება — მთავრობა, რომელსაც პრემიერი მეთაურობს.

მაროკო მრავალპარტიული ქვეყანაა. ადმინისტრაციულად იგი 31 პროვინციად და 2 პრეფექტურად (კასაბლანკა და რაბათ — სალი) იყოფა.

ქალაქი ფესი მდებარეობს შუა ატლანტის ზღვის ჩრდილო მთისწინეთზე, საისი ვაკეზე იგი ქვეყნის უძველესი არაბული ქალაქია, რომელიც IX საუკუნეში დაარსდა. თანამედროვე ფესი შეიქმნა სამი სხვადასხვა ქალაქისგან, რომელთა შორის ორი — ფეს-ალ-ბალი (IX საუკუნე) და ფეს-ელ-ჩედილი (1276 წ.) ძველია, აქვია ახალი ფესიცი, რომელიც ძირითადად ჩვენი საუკუნეში აშენდა ეს ქალაქი მთელი არაბული სამყაროს ერთ-ერთი უმსხვილესი კულტურული და რელიგიური ცენტრია. სწორედ აქ მდებარეობს მსოფლიოში სახელგანთქმული კარაფის უნივერსიტეტი, რომელიც IX საუკუნეში შეიქმნა.

ფესი ძველი საეპრო-სახელმწიფო ცენტრია, რომელიც ემსახურება მდიდარ სასოფლო-სამეურნეო რაიონებს. ქალაქი საუკუნეების მანძილზე ცნობილი იყო თავისი ხელოვნებით, ტყავისა და აბრეშუმის ნაწარმით. ბოლო პერიოდში კი განვითარდა ხე-ტყის გადამამუშავებელი, მსუბუქი და კვების მრეწველობის დარგები. იგი ქვეყნის უმნიშვნელოვანესი სატრანსპორტო კვანძია. საქართველოსა და მაროკოს შორის დიპლომატიური ურთიერთობა დაამყარა 1992 წლის 4 აგვისტოს.

ბიზ ჰანტური

ბედგაფი

ქართულ მკითხველთა ფართო წრისთვის თითქმის უცნობია XVII საუკუნის ძალიან საინტერესო ფრანგი მოაზროვნის ბერნარ ლე ბოვიე დე ფონტელენის სახელი და მოღვაწეობა. თავისი ხანგრძლივი სიცოცხლის მანძილზე (1657-1757) ამ მრავალმხრივ განათლებულმა და შორსმგზავრებელმა კაცმა, რომელსაც ფრანგი განმანათლებლები უღრმესი პატივისცემით მოიხსენიებენ, ბევრი ღირსშესანიშნავი ფილოსოფიური, მეცნიერული და მხატვრული ნაშრომი შექმნა — მათი ზეგავლენა როგორც ფრანგულ, ისე მთლიანად ევროპულ კულტურაზე საკმაოდ დიდია. ბერნარ ფონტელენის დიდი მემკვიდრეობიდან აღსანიშნავია: „გარდაცვლილთა დიალოგები“, „კლუტონის მსჯელობა“, „ცნობა კუნძულ ბორნეოს შესახებ“.

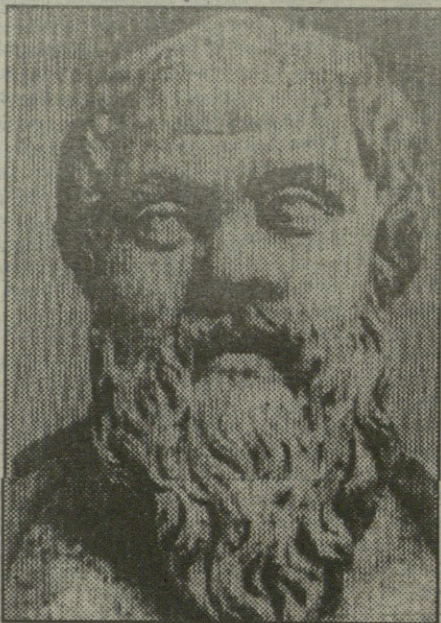
„მსჯელობანი სამყაროთა სიმრავლის შესახებ“, „წინასწარმეტყველთა ისტორია“, „მითების წარმოშობის შესახებ“, „ძველებისა და ახლების შესახებ“. უნდა მოვიხსენიოთ აგრეთვე მისი მრავალტომიანი ნაშრომი საფრანგეთის მეცნიერებათა აკადემიის ისტორიის შესახებ (1691 წელს ის ამ აკადემიის წევრად აირჩიეს, 1699 წლიდან კი სიცოცხლის ბოლომდე მისი უცვლელი მდივანია). ამჯერად მკითხველის ყურადღებას შევაჩერებთ ფონტელენის მეტად ცნობილ ნაშრომზე „მეცნიერებათა აკადემიის ისტორია“, რომელშიც ავტორი აზროვნების დიალოგური ფორმის ჭეშმარიტ დიდოსტატად გვევლინება (ნაწარმოები პირველად 1683 წელს გამოქვეყნდა). ფრიდრიხ ნიცშე თავის

წერილში „რით ვარ დავალებული ძველები-საგან“ წერდა: „პლატონის დიალოგებში, დიალექტიკის ამ არაჩვეულებრივ სიღრმეში და გულუბრყვილო სიხშირეში აღგზავნილი ფილოსოფიური აზროვნების წარმოდგენა არ გვკონდნის კარგ ფრანგებზე, მაგალითად, ფონტელენზე“. მიუხედავად იმისა, რომ ამ საკითხს სხვაგვარადაც შეიძლება შევხედოთ, მაინც საყურადღებო განცხადებაა, რომელიც შეგველად ადასტურებს, რომ ნიცშე ძალიან მაღალი აზრისა იყო ფონტელენზე. ხსენებულ ნაწარმოებში სულ 35 დიალოგია, რომელთაგან მკითხველს ორს ვთავაზობთ — ის, რაც ღირებულია, არასდროს ძველდება.

მთარგმნელისაგან

ბერნარ ფონტელენი

ქველ და ახალ გარდაცვლილთა დიალოგები

სოკრატე

მონტენი

მონტენი — ეს თქვენ ხართ, ღვთაებრივი სოკრატე? როგორ მისარია, რომ გხედვით ამ ქვეყანაში ეს-ესაა მოედი და თავიდანვე თქვენი ძებნა დავიწყე. ბოლოს და ბოლოს, მას შემდეგ, რაც ჩემს წიგნში ყოველ წამს ვახსენებდი თქვენს სახელს და ქებათა-ქება მოგიძღვრებოდა, უფლებამაქვს თქვენთან საუბრის იმედი ვიქონიო და გავიგო, რაგვარად ფლობდით ამდენად გულუბრყვილო სათნოებას? მისი გამოვლინებები ხომ ესოდენ ბუნებრივი იყო! ეს სათნოება უმაგალითოა თქვენს ბედნიერ დროშიც კი!

სოკრატე — მოხარული ვარ, ვიხილო გარდაცვლილი, რომელიც, როგორც მე მგონია, სიცოცხლეში ფილოსოფოსი იყო; მაგრამ რაილა, სულ ახლახანს ჩამობრძანდით ზემოდან და მე კი დიდი ხანია აქ ახალი არავინ მინახავს (მე ხომ თითქმის ყოველთვის მარტო მტოვებენ და მაინცადამაინც არც ესწრაფიან ჩემთან საუბარს), ნუ გაბრაზდებით, თუკი გკითხავთ, რა ხდება ქვეყანაზე ახალი. როგორ მიდის ცხოვრება? რამე ცვლილება ხომ არ მომხდარა? მონტენი — ყველაფერი მკვეთრად შეიცვალა. თქვენ ვერაფერს ვეღარ იცნობდით!

სოკრატე — აღფრთოვანებული ვარ! ყოველთვის მიმანდა, რომ ცხოვრება უკეთესობისკენ შეიცვლებოდა და კაცობრიობა უფრო დაბრძნდებოდა — მხედველობაში მაქვს, რომ დაბრძნდებოდა ჩემს დროსთან შედარებით.

მონტენი — რა გაქვთ მხედველობაში? ბირიქით, ის უფრო სუფილი და გარყვნილი გახდა — გაცილებით გარყვნილი, ვიდრე ოდესმე იყო. სწორედ ამ ცვლილებებზე მოგახსენებთ და ვინებოვნებ, თქვენგან გაეიგო იმ დროთა ისტორია, რომ მელთა მოწამე იყავით, — დროთა, როდესაც ზეობდნენ დიადი, პატიოსნება და სამართლიანობა.

სოკრატე — მე კი თქვენგან მსურდა გამეგო თქვენი საუკუნის სასწაულოთა შესახებ! ნუთუ იმის თქმა გინდათ, რომ თანამედროვე ადამიანები სრულად ვერ გათავისუფლდნენ ძველდროინდელი სისულელეებისგან? მონტენი — მე მგონია ასე დამყინავად იმით, რომ ლაპარაკობთ ანტიკურობაზე, რომ თქვენ თვითონ ძველი ხართ! მაგრამ, დაე, თქვენთვის ცნობილი გახდეს — ყოველგვარი საფუძველი გააქვს სინანულმა შეგვიპყროს იმის გამო, რომ ძველი ზნეობა წარსულს ჩაშარდა, — იმპრომატა, რომ ყოველდღიურად უარესდება ყველაფერი.

სოკრატე — ნუთუ ეს შესაძლებელია?! როგორც ჩანს, ჩემი დროიდან მოკიდებული საქმეები უკუღმართად წარიმართა, მაგრამ მე მწამს, რომ ბოლოს და ბოლოს ისინი სწორ მიმართულებას მიიღებენ და ადამიანები სარგებელს ნახავენ ესოდენ მრავალწლიანი გამოცდილებით.

მონტენი — ნურას უკაცრავად! განა ადამიანები რაიმე გამოცდილებას

იძენენ? ისინი გვაგონებენ ჩიტებს, რომლებიც მუდმივად ებმებიან იმ ბადებში, იმავე სახეობის ასეულ ათასობით ფრინველი რომ გაბმულა. ცხოვრებაში ყველა ადამიანი ახალბედაა, მაშინ სიბრძნე შეიღების გამოცდილებისთვის დაკარგულია.

სოკრატე — მაგრამ განა ეს შესაძლებელია არანაირი გამოცდილება არ შეიძინო? მე მწამს, რომ სამყარო სიბერეში გაცილებით ბრძნე და მოწესრიგებული იქნებოდა, ვიდრე სიყრმეში იყო!

მონტენი — ყველა საუკუნის ადამიანებს ერთი და იგივე მიდრეკილებები აქვთ: გონება მათზე ვერ ხელმწიფობს. ასე რომ, ყველგან, სადაც ადამიანები არიან, სისულელეებიც არსებობს, თანაც ერთი და იგივე სისულელეები.

სოკრატე — მაგრამ ეს თუ ასეა, როგორ გინდათ თქვენ, ძველი დრო თანამედროვეზე უკეთესი იყოს?!

მონტენი — სოკრატე, რა თქმა უნდა, მე ძალიან კარგად ვიცი, რომ თქვენ მსჯელობის განსაკუთრებული მეთოდი გქონდათ და შეგეძლოთ თანამოსაუბრენი გაგებლად ისეთ მკიდრო ქსელში არგუმენტებისა, რომელთაგან გამომდინარე დასკვნებს ისინი ვერ მოიხელთებდნენ; ბოლოს და ბოლოს, მათ იქ მიიყვანდით ზოლზე, სადაც მოგესურებოდათ. ამას თქვენ მათი აზრების ბეჭეჭალობას უწოდებდით და ამბობდით, რომ უნდა დახმარებოდით ამ აზრების დაბადებაში.

ვლიარებ, ახლა თქვენ ჩემში იცულებით დაბადეთ წელანდელის საპირისპირო

აზრი: მიუხედავად ამისა, არა მგონია, რომ უკვე ჩემი დანებების დრო დადგა. ის კი ჭეშმარიტია, რომ უკვე ღირს არიან ისეთი ძლიერი და მოუდრეკელი სულის ადამიანები, როგორიც ძველად იყვნენ, — აღარ არიან არსტიდე, ფოკიონი, პერიკლე, დამბოლო, თვითონ სოკრატე.

სოკრატე — მაგრამ ეს რაღას უნდა ნიშნავდეს? ისე ხომ არ გამოიფიტა ბუნება, რომ ასეთი დიადი-სულების შექმნის ძალა აღარა აქვს? და, ამასთან ერთად, მხოლოდ გონიერი ადამიანების შექმნის ძალა შემოიღია და სხვა — არაფრისა? ბუნებისა არც ერთი ქმნილება ვერ არ დაკნინებულა — მის შექმნილთაგან რაღა მხოლოდ ადამიანებმა დაიწყეს გადაგვარება?

მონტენი — ძაღლის თავიც აქ მარხია: სწორედ ისინი გადაგვარდნენ! შეიძლება იფიქრო, რომ ბუნება იოდესლაც დიად ადამიანთა რამდენიმე ნიმუში გვიჩვენა, რათა დავერწმუნებინეთ, რომ მათი შექმნა შეუძლია — თუკი მოინდომებს; შემდეგ კი ყველაფერს ამას უსუსტავს.

სოკრატე — ოღონდ ერთიც შენიშნეთ: ანტიკურობა — ეს სრულიად განსაკუთრებული საგანია; იმ დროთა სიწორე მათ ამადლებს ჩვენს თვალში, თქვენ რომ არსტიდე, ფოკიონი, პერიკლე და მე (რაილა მოისურვებთ) გცნობდით, თქვენს საუკუნეში მოძებნიდით ადამიანებს, რომლებიც ძალიან გვემგვანებოდნენ. ეს წინასწარი აზრი ანტიკურობის სა-

სარგებლოდ ჩვეულებრივ იმას ეფუძნება, რომ თქვენი საუკუნით ხართ უკმაყოფილო — ანტიკურობა ამით იგებს. ძველ ადამიანებს იმითომ აყენებენ მაღლა, რომ თანამედროვენი დაამცირონ. სანამ ცოცხლები ვართ, წინაპრებს გაცილებით მეტად ვეთაყვანებით და ვაფასებთ, ვიდრე ისინი ამას იმსახურებენ: აი, ახლაც მომდევნო თაობები ზომაზე მეტ პატივს მოგვაცემენ. თუმცა, ჩვენი წინაპრები, ჩვენი და ჩვენი შთამომავლობაც — ყველაფერი ეს, დამერწმუნეთ, სრულიად ერთი და იგივეა. და მე ვფიქრობ, სამყაროს სანახაობა მიუყვარძლებელი დამკვირვებლისთვის ძალიან მოსაწყენია, რადგან არასდროს იცვლება.

მონტენი — მე მივიჩნევდი, რომ ყველაფერი მოძრაობს, იცვლება და რომ სხვადასხვა საუკუნეებს განსხვავებული ზნეობრივი სახე აქვთ — როგორც ადამიანებს. მართლაც, განა არ ვიცნობთ განათლებულ საუკუნეებს და, ამავე დროს, სხვებს — საესებით უმეცარს? განა არ არსებობენ გულუბრყვილო ასწლეულები, სხვები კი — პირიქით, გაცილებით დახვეწილი? ანდა არ ვიცნობთ სერიოზულ და ქარაფშუტა, ზრდილობიან და უხეშ საუკუნეებს?

სოკრატე — ეს სწორია. მონტენი — მაშინ რატომღა არ შეიძლება ერთი სათნოებით საესე, ხოლო სხვანი კი უფრო აუცი საუკუნეები იყვნენ?

სოკრატე — არა, არა, აქ ერთი მგორიდან სრულიადი არ გამოდინარავთ. ტანსაცმლის შეცვლა სხეულის შეცვლას არ ნიშნავს. იღვრება და უხეშობა, ცოდნა და უმეცრება, მეტი ან ნაკლები გულუბრყვილობა, სერიოზული ან ქარაფშუტული ზნე — ყველაფერი ეს მხოლოდ გარეგანი საფარველია ადამიანისა და გამუდმებით იცვლება; მაგრამ ადამიანთა სულები არასდროს იცვლებიან და სული ხომ თავად ადამიანია. რომელიმე ასწლეულში ადამიანები უმეცარნი არიან, მაგრამ უეცრად შეიძლება ცოდნა შემოვიდეს მოღაში; ადამიანებს გარკვეული ინტერესები ახასიათებთ და დაუინტერესებლობის მოღა არასდროს მოვა. ერთ ასწლეულში დაბადებულ უამრავ საკმაოდ უგუნურ ადამიანთან ერთად ბუნება შექმნის რამდენიმე ათეულ გონიერ ადამიანს, რომლებიც მთელ დედამიწაზე უნდა განალავოს; და თქვენ საესებით მართალი ხართ, როდესაც მიიჩნევთ, რომ ასეთი ადამიანები არასდროს და არსად არიან იმდენნი, რათა მათი წყალობით ზნეობრიობა და სამართლიანობა შემოვიდეს მოღაში.

მონტენი — და გონიერ ადამიანთა ეს განლაგება დედამიწაზე თანაბარზომიერად ხდება? ხომ შეიძლება ზოგ საუკუნეს მეტი ასეთი ადამიანი ერგოს და სხვებს — ნაკლები?

სოკრატე — დიდი-დიდი — აქ შეიძლება სრულიად შეუშინებელი განსხვავება იყოს. ბუნების მთავარ წესრიგს საესებით მდგრადი სახე აქვს.

არტემისია — ეს ჩემთვის სრული სიახლეა! თქვენ ამბობთ საიდუმლოს, რაც საშუალებას იძლევა მეტალები ოქროდ ვაქციოთ, და რომ ამ საიდუმლოს ფილოსოფიურ ქვას ან „დიად ქმნილებას“ უწოდებენ?

რაიმონდ ლული — დიას, და მე

საქმეებს. ჩემი ცხოვრების ეს ეპიზოდი სავსებით უცნობი და რჩა და ვერაფრით წარმოვიდგენდი, თუ საკმარისად იქნებოდნენ ადამიანები, რომლებსაც ის ეცოდინებოდათ.

რაიმონდ ლული — მაშასადამე, თქვენ უნდა აღიაროთ, რომ

მასაც არც კი ესწრაფოდნენ.

არტემისია — განა არ სჯობს გონიერებისთვის მისანდომი საიდუმლოებები ვეძებოთ, ვიდრე ისეთებზე ვიოცნებოთ, რომლებსაც ვერასდროს ვერავინ გაიგებს?

რაიმონდ ლული — ქვეყნად ყველა

რომელიც ალაფრიოვანებს მათ. ჩემთვის ვინმეს რომ ეთქვა, ქიმიკოსობა ოქროს შექმნამდე ვერ მიგიყვანსო, ამ საქმეს უბრალოდ ქვას დანჯანბნობდა. ვიდრე ეს თქვენთვის არაა ეთქვა, ქმრის სახელი სააჩივო ქრთმელება, რითაც ასე ამაყობთ, საკ-

მარადი თანამგზავრები

არტემისია — რაიმონდ ლული

მას ძალიან დიდხანს ვეძებდი.

არტემისია — მერე იპოვეთ?

რაიმონდ ლული — არა; მაგრამ მთელ ქვეყანას სწამდა და ახლაც სჯერა, რომ ის არსებობს. ქემარიტება კი ისაა, რომ ეს საიდუმლო — ქიმერაა.

არტემისია — მაშინ რატომღა ეძებდით მას?

რაიმონდ ლული — მისი არსებობის რწმენა მხოლოდ აქ, მინის ქვეშ, დავკარგე.

არტემისია — ვშიშობ, რამდენადმე დაგიკვირდათ.

რაიმონდ ლული — ვარაუდ ვხედავ, რომ გსურთ დამცინოთ. მაგრამ შესაძლოა ვერც კი დაიჯეროთ, რამდენად ვგავართ ჩვენ ერთმანეთს!

არტემისია — მე... მე თქვენ გავართ?! მე, რომელიც შეუღლებრივი ერთგულების მაგალითი ვიყავი, ქმრის სიკვდილის შემდეგ მისი ფერფლი შევსვი თასიდან, მის პატივსაცემად დიდებული ძეგლი ავაგე — მთელი ქვეყნის ალტაცების საგანი! როგორ შეიძლება იმ ადამიანს ვგავდე, რომელმაც მთელი თავისი ცხოვრება მეტალების ოქროდ გადაქცევის საიდუმლოს ამოცნობაში გალია?

რაიმონდ ლული — დიას, დიას, მე შესანიშნავად ვიცი, რასაც ვლაპარაკობ. იმ ბრწყინვალე საქმეთა შემდეგ, რომლებითაც ახლა ტრაბახობდით, თქვენ უგონოდ შეგვიყვარდათ ქაბუკი, რომელსაც არ უყვარდით; მას შესწირეთ მსხვერპლად ის დიდებული შენობა, ასეთი უდიდესი სახელი რომ მოგიხვეჭათ. მაგზოლის ფერფლი, რომელიც მიირთვით, მთლად კარგი ნამალი ვერ გამოდგა თქვენი ახალი ვნებისთვის.

არტემისია — არ მეგონა, ასე კარგად დუ იცნობდით. ჩემს

ჩვენი ბედი სწორედ აქ იკვეთება — ორივეს დაუმსახურებლად გვიკმევდნენ გუნდრუკს: თქვენ — იმიტომ, რომ ქმრის მარადიულად ერთგული ეგონეთ; მე — იმიტომ, რომ ჩემს დიად შრომას დასრულებულად მიიჩნევდნენ.

არტემისია — სიამოვნებით ვაღიარებ ვმას. ბრბოს ყოველთვის უნერია, მოტყუებული იყოს; უნდა შეგეძლოს, მისი განწყობილებიდან სარგებელი ნახო.

რაიმონდ ლული — განა ჩვენ სხვა არაფერი გვანათესავებს?

არტემისია — იმ თვალსაზრისით, რაც აქამდე ბრძანეთ, მე საკმარისად გვაჭაროთ თქვენ. გააგრძელეთ.

რაიმონდ ლული — განა ჩვენ ორივე ისეთ რადუკას არ ვეძებდით, რაც საერთოდ არ არსებობს ამ ქვეყანაზე? თქვენ — ქმრის ერთგულებას, მე კი — მეტალების ოქროდ ქცევის საიდუმლოს. მე ვფიქრობ, ამ შემთხვევაში მეუღლეობრივი ერთგულება იგივეა, რაც „დიადი ქმნილება“.

არტემისია — ამქვეყნად არსებობენ ადამიანები, რომელთაც ქალებზე მეტად ცუდი წარმოდგენა აქვთ: მათ შესაძლოა, ისიც თქვან, რომ ფილოსოფიური ქვა არც ისე წარმოუდგენელი რამ არის, ამ „გვარი შედარებისთვის რომ გავწიროთ.

რაიმონდ ლული — ო! გარწმუნებთ, რომ ის საკმარისად წარმოუდგენელია.

არტემისია — მაშინ რატომღა ეძებენ მას, თქვენც კი, ვინც გონიერი ადამიანის შთაბეჭდილებას ტოვებთ, ამ უაზრობას მიეცით?

რაიმონდ ლული — ქემარიტად შეუძლებელია ფილოსოფიური ქვის პოვნა, მაგრამ კარგია, რომ მას ეძებენ: ამის კეთებისას ადამიანები ისეთ დიად საიდუმლოებებს ხსნიან, რომელთა მინვლო-

მეცნიერებას თავისი ქიმერა აქვს, რომელთა გარშემოც ისინი ტრიალებენ, მაგრამ არ ძალუძთ მათი მოხელთება, თუმცა, ამ გზაზე ისინი საკმარისად სარგებლიან ცოდნას იძენენ. თუ ქიმიას თავისი ფილოსოფიური ქვა აქვს, გეომეტრიას — წრის კვადრატურა, ასტრონომიას — ცარიელი სივრცე, მექანიკას — პერპეტუუმ მობილე. არ არსებობს ყველაფერ ამის აღმოჩენის არაფითარი შესაძლებლობა, მაგრამ ძალიან დიდი სარგებლობის მომტანია მისი ძიება. შესაძლოა, თქვენთვის ნაკლებად გასაგებენაზე გესაუბრებით, მაგრამ შესანიშნავად გამიცნობთ, თუკი გეტყვით, რომ მორალსაც თავისი ქიმერა აქვს — კერძოდ, უანგარობა, სრულქმნილი მეგობრობა. მას ვერასდროს მიაღწევს, მაგრამ მშვენიერია, როდესაც მისკენ ისწრაფიან, მის მიღწევას იმედოვნებენ; ყოველ შემთხვევაში, მისკენ სწრაფვისას ადამიანები მრავალ სხვა სათნოებას იძენენ ან შექებისა და პატივისცემის ღირს საქციელს სწადიან.

არტემისია — ვიმეორებ, მე იმ აზრის ვარ, რომ ქიმერებს, — ყველას, რამდენიც არსებობს, — თავი უნდა დაუანებოთ და მხოლოდ ის ვეძიოთ, რაც რეალურია.

რაიმონდ ლული — და თქვენ შეგიძლიათ ეს გნამდეთ? ხომ აუცილებელია, რომ ადამიანები ყველაფერში, რასაც ისინი აკეთებენ, სრულყოფილების მწვერვალზე ჭერდნენ, თუნდაც მათთვის მიუწვდომელს. ისინი არასდროს მოკიდებენ ხელს საქმეს, თუკი იფიქრებენ, რომ მხოლოდ იმას მიაღწევენ, რასაც სინამდვილეში აღწევენ, საჭიროა მათი გონების თვალწინ ყოველთვის იყოს წარმოსახვითი ზღვარი,

მაოდ არაბუნებრივიაო, თავს აღარ შეინუბდით მაგზოლის ხსოვნის პატივსაცემად დიდებული აკლდამის აგებით. ადამიანები ყოველგვარ სიმაძიქეს დაკარგავდნენ, საყრდენებად ყალბი იდეები რომ არ ჰქონდეთ.

არტემისია — კი მაგრამ, ასეთი თვითმოტყუება განა უსარგებლო არ არის?

რაიმონდ ლული — რას ჰქვია უსარგებლო?! თუკი, ჩვენდა საშინაოდ, ქემარიტება თავისი ნამდვილი სახით მოგვევლინებოდა, ერთხელ და სამუდამოდ ყველაფერს დაგვარგავდით. მაგრამ, როგორც ჩანს, მას კარგად ესმის თავისი დანიშნულება და ყოველთვის ჩრდილში იმალება.

თარგმანი

ბია მურაულიამ

შენიშვნები

არტემისია — (IV საუკუნე ჩვენს წელთაღრიცხვამდე) — პალიკარნასის ტირანის მაგზოლის და და მეუღლე, რომელმაც ქმრის სიკვდილის შემდეგ მისი ერთგულებისა და ხსოვნის პატივისცემის ნიშნად ააგო მხოლოდის ერთ-ერთი საოცრება — მაგზოლეუმი.

მაგზოლი — პალიკარნასის ტირანი

რაიმონდ (რაიმუნდ) ლული — (1235-1315) შუა საუკუნეების დროინდელი ფილოსოფოსი, თეოლოგი, მისტიკოსი. მისი მთავარი ნაშრომია „საყოველთაო ხელოვნება“ (მოსე გოგბერდიძე „გენერალურ ხელოვნებას“ უწოდებდა), რომელშიც აღწერილია წინასწარი შესწავლის გარეშე სამეცნიერო ამოცანათა გადაწყვეტის მისტიკური მეთოდი. ამ მეთოდის არსია უმაღლეს და თავისთავად ცხად პრინციპთა სისტემის, რაც გამოსახულია მატრიცულ კონცეპტრული წრეებით.

შენ უკვე შენ ხარ

შენ უკვე შენ ხარ! და შენ ხარ, რადგან
მინვდი, რომ ქვეყნად შენი გაჩენა,
ნიშნავს ამ ზეცის ისევ და ახლად,
კიდევ, ერთხელ და კვლავ, გადარჩენას.
მინვდი! და ჟამი იშლება გზებად,
გზებად, რისთვისაც ხარ გაჩენილი,
და ხედავ, როგორ იხსნება ზეცა.
ზეცა შენს მიერ გადარჩენილი.

გელის მაღალი ზეცა მცხეთაში
და ალავერდის ნათელი გელის,
გელის, დიდგორში, მტერთა ძლევაში,
აელვარებულ დროშების ფერი,
გელის, ნანგრევი არმაზის კართან,
როგორც პირველი ლოცვის სინამდდე,
მათ ვერ აცდები...

რადგან შენს თავთან,
საკუთარ თავთან უნდა მიხვიდე.

მაგრამ ეს ლტოლვა და ოცნებებიც
არ თავდება და ველარ თავდება,
ალარ თავდება ახალ მზებზე
ახალ სივრცეთა, აფერადება.
ალარ თავდება!

და ინანილებს
ყოფნა ოცნებებს დროდ და საზრისად,
... ოცნება უძღვის ჩემს სინამდვილეს
მეტაფიზიკურ პირველსაწყისად.

სომა მიაგენ

რადას ელტვი,
რა გაფრენას,
რა ოცნების ფრთით და,
რომელ ზარის ჩამორეკვას,
რომელ მეცხრე ციდან?!

კვლავ რა გიხმობს,
სად მიჰყავხარ
შენს ჟამსა და სივრცეს,
რომელ უცნობ მწვერვალისკენ,
რომელ უცნობ გზისკენ?!

ხომ აინთე ლურჯი ზეცა
ფიქრის ცისფერ გზებზე,
ხომ მიაგენ გახსნილ ცაში
შენი ყოფნის ფესვებს?!

ხომ აქციე დრო და წამი
შენს ჟამად და წამად,
ხომ დარეკე ელვის ზარი
შენი ქროლვის ზარად?!

ხომ გადანვდი უსაზღვრობას,
სივრცეებად გაშლილს,
და ხომ ჩანვდ ჟამთა ფარულ
და იდუმალ კავშირს?!

ხომ აინთე ლურჯი ზეცა
ოცნებათა გზებზე,
ხომ მიაგენ აზრში შენი
ყოფნის ღვთიურ ფესვებს?!

ხომ ხელთ გეპყრა საჭრეთელი —
ფიქრი — ტაძრის ამგებს,
ხომ ჩამოჰყარ შეძრულ სულით
სიძს, ებანს და ჩანგებს?!

ხომ შეხვედი კელაპტრებით
უსაზღვრობის ნისლში,
ხომ გაშიფრე სინამდვილე
შენს ყოფნაში — ფიქრში?!

ხომ აინთე ლურჯი ზეცა
უანკარეს გზებზე,
ხომ მიაგენ სიყვარულში
შენი ყოფნის ფესვებს?!

რადას ელტვი,
რა გაფრენას,
რა ოცნების ფრთით და,
რომელ ზარის ჩამორეკვას,
რომელ მეცხრე ციდან?!

გიყვარს და... მზიურ ოცნებით
იხსნი ქვეყნიურ ნიღაბს,
სამყაროს კი არ მიჰყვები,
მიუძღვები და მიგყავს.

წახნაგები

ოდითგანვე ჭეშმა-
რიტი ხელოვნება და
ჭეშმარიტი ფილოსო-
ფოსობა ორგანულ კავ-
შირშია. პოეზია და ფი-
ლოსოფია მეზობელ
უმაღლეს მწვერვალე-
ზე სუფევენ, — ამბობს
ფილოსოფოსი. ღმრს,
სხვათა შორის, ამას
გვიდასტურებს მრავა-
ლნაირი ესთეტიკური
თვალსაზრისის არსე-
ბობა (ექსისტენცია-
ლური, ძენ-ბუდისტუ-
რი და სხვ.).

ჯანსუღ კორძაია თანამედროვე ქართული ფი-
ლოსოფიური ლირიკის საინტერესო წარმომადგე-
ნელია. მისი შემოქმედება ადამიანის არსებობის
საზრისის, სინამდვილისადმი ადამიანის დამოკი-
დებულების, სამყაროში ადამიანის ადგილის პოე-
ტური კვლევაა. წინამდებარე ლექსები შერჩეულია
იმ თვალსაზრისით, რომ ცხადად წარმოდგეს
ჯ.კორძაიას პოეზიის აღნიშნული არსებითი მხარე.

რეზო გორდუზიანი

თოფი — უშენობის,
ტყვია — დუმილისა,
და მე სამიზნე ვარ მარტოობის ველზე.

სამყარო არის, მაგრამ, რომ არის,
მხოლოდ ახლაა ნამდვილად ცხადი,
... შენ მოდიოდი
და მზისფერ თმებით
განგების ახალ სასწაულს ჰგავდი.

და შედგა წამი,
წამიც და გულიც,
გულიც და ქუჩაც,
ქუჩაც და მარტიც,
... სამყარო არის, მაგრამ, რომ არის
მხოლოდ ახლაა ბოლომდე ცხადი.

კვლავ ცოცხალია ყველა ის მწუხრი,
ყველა ის გზა და ყველა ტკივილი,
იმ მარტის თოვლიც და ზამთრის სუსხიც,
ის მთებიც და ის ტალღაც ყვირილის,

იმ ნატვრის სევდაც, უსაზღვრო სევდაც,
ყველა შეხვედრა და განშორება,
კვლავ ცოცხალია... რადგან იმ დღეთა
ექა მთელი ჩემი ცხოვრება.

გადიკარგე და აივსო
სული მისტიკურ ლანდებით,
სიშორით — გაუღწევლო
სინათლის წელსაღებში.

გეძახი... ის დღე, სადა არის
იმ მუსიკით და ჰანგებით,
იმ ხმებით — იმ განთიადის
იმ ცისფერ ზანზალაკებით.

სამყაროს სიკვდილი

გვგენი მიქელანჯლოს სსოვნას

მოულოდნელად დაკარგეს ხმები
ნაბიჯმა, ქარმა, ფოთლებმა, წვიმამ,
და მერე უხმო, სულ უხმო ცრემლით
იტირა სულში ჩამწყდარმა სიმმა.

მერე უეცრად დაეშვა ფარდა,
დადგა სიჩუმე და გარინდება,
სამყარო მოკვდა!
რადგანაც გაქრა
ხმა — ვით სამყაროს ჭეშმარიტება.

მისტიკური ღამე

ჟამი დუქმორეულ და
უგემ ცხენზე ამხედრდა...
ზეცა გაუცხოვდა და
მინა გადასხვაფერდა.

სივრცე იქცა არენად
სხვა ხმათა და სხვა ფერთა,
ფიქრი გაუცხოვდა და
განსჯა გადასხვაფერდა.

გუშინდელ დღეს ვიგონებ,
ვით დროს ძველს და უხსოვარს,
სსოვნა გადასხვაფერდა,
ხილვა გამიუცხოვდა.

ყოფნა იქცა შიშის და
უმწეობის ფრაგმენტად,
სიტყვა გაუცხოვდა და
აზრი გადასხვაფერდა.

გული სინანულით და
მწუხარებით აულერდა,
ზეცა გაუცხოვდა და
მინა გადასხვაფერდა.

სინამდვილე

იხსნი და წამსვე სხვას იხსამ,
ასე თამაშობ ნიღბებით,
ათასფრად გარდისახები,
ათასფრად გარდაიქმნები.

შენს ნიღბებს იქით ვერ მოგწვდი
ვერც ერთი წარმოსახვითა,
რა არ ვცადე და ვერ გნახე
შენი ნამდვილი სახითა.

ლოცვა

ამ გონდაკარგულ სამყაროს მომსწრეს,
ამ დაუნდობელ სისხლისღვრის შემსწრეს,
ამ სიძულვილის აღმქმელს და მონმეს
შენ ერთი მრჩები,
ღვთაება, შემწედ.

სხვა,
სხვა ვინ იტყვის
ლოგოსს,
შენს სათქმელს,
სხვამ ვინ განსაჯოს ჟამნი და დრონი,
გაიმეორე, ღმერთო, შესაქმე,
გაიმეორე, ღმერთო, შესაქმე,
გაიმეორე, ღმერთო, შესაქმე,
და დაუბრუნე სამყაროს გონი.

გაგებითილება

აქვე მდებარე? როგორ? — იშვიათად? ბატონო? ახლა არ გიმდგომარება...

დღეებს ექვსი-შვიდი თუ უფრო მეტი სრულდებოდა... შედეგად — ისევ საკონტროლოები, ისევ ფილმები, რასაც ახალი...

კითხვას. მერე ის, რომ უსმენი ადამიანები არ არსებობენ! ცნადა, ვიღაცას მეტი ნიჭი...

სხვადასხვა

ძველი ინდური ტრადიტი — ჯამა-სურ-რა? — ბრძანებს: „...არაფერი არ უნდა გეშინოდეს...“

ჯერ კიდევ უძველეს დროში, სოლო-მონის ტაძრის მთავარ შესასვლელში იყო...

ბერძნული მითი გვამცნობს: ზევსმა სხვა ტომთა შორის შექმნა ანდროგენების...

აკი ყოველთვის უჭირდა და დღესაც უჭირს ადამიანს ახსნა იმისა, თუ რატომ...

თქვენი თქვენი «უსპენიოზო»

მანძილზე ხალხის მიერ გამოთქმული ეროვნული პანგების ნაბიჯ-ნაბიჯ მარტივი...

ამ პროცესის საკუთარი ნიშნითა „საშუალო ანაბანა“ მეტყვეობის გაუმჯობესება...

ეს უმარტივესი მეთოდები დღეს ჯერ კიდევ სულდგმულობს არა მარტო სოფლებში...

თუ გაითვალისწინებთ, რომ „ელემენტარული მუსიკალური განათლების მეთოდი“...

ერთი სიტყვით, ადრე სოფლად არსებული მუსიკალური განათლების სისტემა...

შემთხვევაშიც მართებული უნდა ყოფილიყო. შედეგად ყოველგვარ მოლოდინს გადაჭარბა...

როცა გატყვევან, რომ მუსიკალური სმენა არა გაქვს — არ დაიჯერო!

მეორე: კარგად გაიხსენეთ ბავშვობის დროინდელი უმარტივესი პანგები, რომლებსაც...

მეორე: როცა თავს მარტოდ დაიფუტებთ, ჩამოიღეთ გიტარა, ან ახადეთ თავი...

მეორე: სადაც კი ყურს მოჰკრავთ სიმღერას, აწყვიტეთ; წადეთ, რადიოში თუ...

ყოველივე ეს ძალიან მცირე დროს მოითხოვს — შეგლიათ ისე ივარჯიშოთ, რომ...

ასე რომ, ალბათ, აღარ გაგიკვირდებათ, სათაურში სიტყვა „უსპენიოზი“ რატომ...

ედიშარ ბარაყანიძე

როდის რა მოხდა

4 მარტი

- 1842 — დაიბადა ვასილ პეტრიაშვილი, მეცნიერ-ქიმიკოსი.
1866 — გიორგი წერეთლის რედაქტორობით გამოვიდა გაზეთი „დროების“ პირველი ნომერი.
1901 — გარდაიცვალა რადიკალი ენისთავი, ქართველი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე.
1921 — შეიქმნა აფხაზეთის რევკომი ეშას, ლაქიზასა და ქორთავის შემადგენლობით.
1942 — დაიბადა ომარ სიხარულიძე, ქართველი კომპოზიტორი.

5 მარტი

- 1685 — დაიბადა გეორგი ფრიდრიხ ჰენდელი, დიდი გერმანელი და ინგლისელი კომპოზიტორი.
1821 — გარდაიცვალა ვაიოხ რექტორი, საზოგადო მოღვაწე, მთარგმნელი, მწერალი.
1895 — გარდაიცვალა ნიკოლოზ ლესკოვი, ცნობილი რუსი მწერალი.
1931 — დაიბადა თამარ ჭილაძე, ქართველი მწერალი.
1934 — საფრანგეთში შემარცხნენ ინტელიგენციის სამმა თვალსაჩინო წარმომადგენელმა — ეთნოგრაფმა პოლ რივემ, ფიზიკოსმა პოლ ლანჟევმ და ფილოსოფოსმა ალენმა ჩამაიასალი-ბა ანტიფაშისტური „სიფიზისის კომიტეტი“.
1953 — გარდაიცვალა ი.ბ.სტალინი.

6 მარტი

- 1905 — თავადანაურთა კერძო თათბირზე წარმოთქმულ სიტყვაში ილია ჭავჭავაძემ ჩამოაყალიბა თავისი მოწივი მიმდინარე რევოლუციის შესახებ. მისი აზრით, საქართველოში უნდა შექმნილიყო პარტია, რომელიც წინა პლანზე ეროვნულ ინტერესებს დააყენებდა.
1956 — ამოქმედდა ბჟუჟის ჰიდროელექტროსადგური.
1969 — პარიზში, ლუვრში, დეკორატიული ხელოვნების მუზეუმში გამოფინეს ნიკო ფიროსმანის 85 სურათი.

ამბობენ, მიკი რუტკისთან ურთი-
ერთობა ძნელია. იგი კატეგორიულ
უარს აცხადებს ინტერვიუებზე, მაგ-
რამ თუკი ვინმეს მაინც დათანხმდება
ორიოდ კითხვებზე პასუხი გასცეს, თა-
ვის მუდამ მოუწყვრებელ რბილ კუ-
თხეში მოკლადობაზე, ხანჯალმულად
უხეშად ექცევა მოსაუბრეს. ჩვეულებ-
რივ უხამსზე უხამსი სიტყვებით ლან-
ღავს თავის პოლიფუნქციურ კოლეგებს.
ვერნერ ჰერცოგის სატელევიზიო გადა-
ცემაში იმერელი კინოვარსკვლავი
ისე იგინება, რომ შეუძლებელია ამ უ-
ვერი სიტყვების გადმოცემა. მიკი რუ-
ტკიზე მასაც ამბობენ, არასანდო პი-
როვნებააო. გარდა ამისა, არავის აქვს
უფლება ახსენოს კინოსახიობ დებრა
ფოიერთან მისი განქორწინება, არც
მის მეგობარ ქალ ტერიზე უნდა ჰკი-
ხოთო რამე, და ყოველგვარ გადაკ-
რულ სიტყვასაც ფილმზე — „9 1/2
კვირა“ თავი უნდა აარიდოთ, რადგან
ეს ფილმი ჰიროიით ვეაგრება.

და მაინც, ყურნალისტები მოთმი-
ნებით ელიან განდიდების მანით შე-
კრობილ მსახიობს, იქნებ ინებოს და
ორიოდ სიტყვა გადაუდოს რომელი-
მე მაოვანს. საათობით სხედან სატუ-
მროს ვესტბიულში და უცდიან, რო-
დის გამოიძინებს იგი. რაც მართალია,
მართალია, მიკი რუტკი უაღრესად ნი-
ჭიერია და, ალბათ, თითქმის ყველა მი-
ს ფილმი მას უნდა უმაღლოდეს, რომ
საშუალო დონის არ არის და ბოლო
წუთებამდე ეკრანს ხარ მიჯაჭვული.
სულერთია, ეს იქნება „9 1/2 კვირა“,
„ველური ორქიდეა“, „ჩინური კვარტ-
ლის მადია“ თუ სხვა.

რაც შეეხება მიკი რუტკის გარე-
გნობას, ცხოვრებაში აბსოლუტურად
არ ჰგავს იმ თავზნებულად კაცს,
როგორც როლებში ჩანს. „იგი ბენზი-
ნის ჩამომსხმელ მუშას ჰგავს“, — ამ-
ბობდა თურმე რეჟისორი ალან პარკე-
რი, თავისი ფილმის, „ანგლის გულის“
მთავარი როლის შემსრულებელზე. მა-
რათლია! ყველაზე ხშირად მას ჯინის
შარვალი და ჭურთხუი, სპორტული
ფეხსაცმელი და უბრალო მაისური
აქვია, არც მთლიან მოდურადაა გა-
მოწყობილი და არც მაინცდამაინც
სუფთად. მსახიობს, რომელიც თითო
ფილმში დაახლოებით 3 მილიონ დო-
ლარს იღებს, თავის მოვლისთვის ცო-
ტა მეტი ხელგამოღობის გამოჩენა
კი შეუძლია. ის, რომ მიკი რუტკი 1,75
მეტრზე გაიკლებით დაბალია, ნუ გა-
გაჭირვებთ: მსახიობები ბევრად უფ-
რო მალეები ჩანან ეკრანზე, ვიდრე
სინამდვილეში არიან.

„იგი, ინტერვიუები მომავლი-
ნებელ მოწყენილობას მგერის, ჩემს ხე-
ლ შეკრულდება რომ არ ეწეროს, არც
დავთანხმდებოდი ვინმეს მათზე“, —

ეუბნება ყველას, ვისაც მასთან საუბ-
რის ბედნიერება ზედა წილად, თან ისე
ფრთხილად იღივება, რომ აბსოლუ-
ტურად გიჟარწყვლებთ წარმოდგენას,
თითქოს ეს დაუთუთულმკლავებიანი
ვებატონი დიდ სულეირ ძალას ფლო-

ლაზე უკეთ იცის, — როცა ამას ამ-
ბობს, ისეთი სერიოზული სახე აქვს,
რომ წესით აზრადაც არ უნდა მოგი-
ვიდეთ, რომ შეიძლება იგი თვითონაა
ზედმეტად თავდაჯერებული. „იცი, მე
ჩემი ფილმებისთვის თვითონ ვემზა-

გვამებით ვაჯერებელი ტრილერული
აქცია. მე მრცხენია ჩემი ირლანდი-
ლი მეგობრებისა!“. პირველი შემთხვევა არ არის, რო-
ცა მიკი რუტკი თავის ფილმზე გაბო-
რტებული ლაპარაკობს. „9 1/2 კვი-
რა“

ბობს მიკი რუტკი. (სამწუხარო
„Homeboy“ სატელევიზიო თავის
სკვლევიანად სანდოა ჩაფიქრებ-
ვურ სინამდვილეში გაიკეთა მიკი
რუტკი გამოჩენილი მოკრივის კარ-
იფიქსი ატონა დეკანა დეკანა
კარისკად მუშაობდა, სანამ შე-
დგენილი იქნა მისი მსახიობი
„9 1/2 კვირა“ — ფილმში
პროფესიით: „ფილმებში ყველა
კეთება შემოძლია, რასაც ცხოვრე-
დაუსჯელად ვერაფერ შეძლებს“.
მიკი რუტკის აღმასვლის და-
ბას მაინც დიდი ხანი დასმირდა
პატარა, ზოგჯერ ბაჭყალ ტელე-
ლესაც თამაშობდა. პირვე-
ლი „Rumblefish“-მ გაუთვია სა-
დღეს კი 41 წლის მიკი რუტკი სა-
თესო მსახიობთა რიცხს მიეკუ-
და. პოლიფუნქციური გასამრჯელო
დის, თუმცა, მწვერვლი ჯერ
რომ არ არის. ტომ კრუზის
ჩარლი შინმა ბევრად უკან ჩამო-
გვს იგი. პოლიფუნქციური მიკი რუტკის
ლანტის მიმართ პატივისცემის
გამოხატვას, რითაც შეუძლია,
ფილმი. „მიმდევრულობაში ამისა-
— ანბანს მიკი რუტკი, — თუ
გერმანელ რეჟისორს ვაფიქსი-
მელიც ნამდვილად დირსმისა
სცენარს შემოშთავებს, თუ
და, ყოველგვარი გასამრჯელო
შეც ვითამაშებ. სხვათა შორის
გოვლი, რომ ვერაფერები ბევრ
უფრო სერიოზულად აფასებენ.
დამატკიცებელია „ფრანკისკუ-
ფილმი, რომელიც იტალიელმა ქა-
ლილიან კავანიმ გადაიღო. ფილ-
მი კი რუტკი ასიზელი წმინდა ფრან-
კოს როლს ასრულებს.
თავად როკერი, ნამდვილ მამ-
ცად მხოლოდ იმას მიიჩნევს, ვისაც
საით უყვარს ლოს-ანჯელესის ჭუ-
ში მოტოციკლეტით ჭროლა. ას-
მაშაქები არ იტყუებიან, თუ
მეგობრებთან — არაფერს წაა-
შევიძლიათ ბოლომდე მივდეთ
დებრა ფოიერთან განქორწი-
ბის შემდეგ მიკი რუტკი წაუ-
თავს არიდებს, მაგრამ ვიკი-
ლოებში მისი მოულოდნელი რ-
რული შეკრების შესახებ ცნობებს
სტეპატურად ნახავთ მსხვილი შ-
ტით აწყობილი სათაურებით გა-
ბის ჭორების სვეტში.
„ბოროტი ბიჭის იმიჯი საშუა-
ბას მაძლევს ის ვაგოთ, რაც მსურ-
გონი კონტაქტაჟა პიკონის სახის
ღებას ასე უნდა სჯობდეს“.

3069 — 100

ბოროტი
ბიჭი
LA-დან

მიკი
რუტკი —

„9 1/2 კვირა“,
„ველური ორქიდეა“

სემს-პარსკვლავი

ბდეს და ყველა თავდასხმის მოგრიება
შეეძლოს, მისი უხამსობაც მხოლოდ
ფასადია. ისე კი, როცა ეტყვი, რომ
რომელიმე ფილმში განსაკუთრებით
მოგეწონათ, სახე პატარა ბიჭივით უბ-
რწყინდება. პირველი მწიფელოვანი
როლი ფრენსის ფორდ კიბოლას ფი-
ლმში „Rumblefish“-ში შეასრულა და
არ შეიძლება არ ვაღიაროთ; რომ წა-
რმეტებითაც. თვითონ ამის შესახებ
ამბობს: „სულაც არ გამჭირვებია რო-
ლის დაძლევა. გამოუცდილი ბიჭები
ყოველთვის კარგად თამაშობენ ხოლ-
მე, მით უმეტეს, მატ დილდისა და
ტომ კრუზისთანები, თუმცა, არც ერთ
უმწიფარს არ აწყენს თავის მოწოდე-
ბას სერიოზულად მოეკიდოს“. რეჟი-
სორებთან და პროდიუსერებთან უსი-
ამოვნება ყველა გადაღებისას მოსდის.
„რადგან ყველა რეჟისორი თავდაჯე-
რებულია და ჰგონია, ყველაფერი ყვე-

ლები ხოლმე. იმ პერსონაჟის ცხოვრე-
ბით ვცხოვრობ, რომელსაც ვსახიბე-
რებ. ასე რომ, ყველაზე კარგად თვი-
თონ ვიცი, რომელ სიტუაციაში რო-
გორ მოიქცევა იგი“. მეტი პოაქერე-
ბლობისთვის აუცილებლად ტატუი-
რებასაც გაჩვენებთ, რომელიც „სასი-
კვდილო დარტყმაში“ ტერორისტის
როლისთვის მკლავზე ამოაწვევინა.
იგი თვეების განმავლობაში ცხოვრო-
ბდა ირლანდიაში, თმაც წითლად შე-
იღებდა და ირლანდიური აქცენტით
შეიძინა. „რეჟისორმა მიკი პოლდამ
ბროდიუსერებმა კი გამწირეს და მი-
ლალატეს. მე თავი არ დამზოვავს,
მით უმეტეს, რომ ჩემი გვარი ირლან-
დიური წარმოშობისაა. მინდოდა მე-
ჩვენებინა თუ რატომ გახდა ახალგა-
ზრდა კაცი ტერორისტი. მაგრამ ყვე-
ლაფერი, რაც რეჟისორს და პროდი-
უსერებს სურდათ, იყო სისხლითა და

რას“, რომელსაც დიდი აღფრთოვანე-
ბით შევხვდა გერმანელი მაყურებელი,
იგი „ზედმეწიფებით სულელურ ფილ-
მად“ მიიჩნევს, ხოლო „ანგლის გუ-
ლი“ „შეიძლებოდა უკეთესი გამოსუ-
ლიყო, ალან პარკერს ჩემთვის რომ
დაეჯერებინაო“.
სხვათა შორის, მიკი რუტკიმ სცე-
ნარიც დაწერა, ფილმის პროდიუსე-
რიც და მთავარი როლის შემსრულე-
ბელიც, რა თქმა უნდა, თვითონ გახლ-
დათ: „Homeboy“-ში ხელმოცარული
მოკრივის ამბავია მოთხრობილი. ნა-
წილობრივ ავტორის ცხოვრებაა
ასახული, ძირითადად, პატარა ჭურის
ბიჭს შეეხება, რომელიც მამინაცვალში
კრივის სკოლაში შეიყვანა, რათა თავი
ისი ენერგია ცუდ სქმისკენ არ მიე-
მართა. ეს ფილმი სწორედ რომ დრო-
ული იყო სილვესტერ სტალონეს ყაო-
ბი „როკი-ნაგავის“ შემდეგ, — ამ-

„Madame
ნათია შაფერაძე

ყველაფერზე

გული რვა იყო

ნიუ-იორკის საბუნებისმეტყველო მუზე-
უმში 200 მილიონი წლის წინათ მცხოვრები
ბალახშაქამდე 15 მეტრიანი დინოზავრის
ჩონჩხის რეკონსტრუქცია მოულოდნელი აღ-
მოჩენით დამთავრდა.
მიღებული შედეგების შესწავლის შედე-
გად მეკლავარები იმ დასკვნამდე მივიდნენ,
რომ შესაძლებელია ამ გიგანტ რქტილიას
— ბაროზავრს — რვა გული ჰქონოდა.
საქმე იმაშია, რომ დინოზავრს კისერი
ოთხჯერ დიდი ჰქონდა სამეტრიან სხეულზე.
ზოგიერთი მეკლავარის აზრით, ხერხედი-
ს ფორმა იმას მოწმობს, რომ ამ გიგანტს გრძელი
კისერი ღეღამიწის პარალელურად კი არ ეჭირა,
არამედ ვერტიკალურად, როგორც ვირაფს,
იკებებოდა ხეების ზედა ყლორტებით. აქედან,
მას უნდა ჰქონოდა ძალზე მძლავრი გულსი-
სხლადარღვა სისტემა. სწავლულები თვლიან,
რომ ერთი გული გულმკერდში ჰქონდა, ერთი
კისრის დასაწყისში, დანარჩენი სამი წველი
გული კი 12-მეტრიან კისერში.

ვრთხილად: პიტ-გულია!

ანგლოსაქსური პრესა შას ბასკერვილე-
ბის ძალს ადარებს, რომელიც კონან
დოილის წარმოსახვამ შექმნა. შეერთებულ
შტატებში მან მარტო ერთ წელს 28 კაცი
სახიკვდილო დაგვლია.
პიტ-გულს კაცისმკვლელო შეარქვეს. იგი
ოცდახუთ კილოგრამს იწონის. რომ იტყვიან,
ძვლებზე გადაკრული კუთხება — დაწო-
ლილი ბაღანი, მკვრივი აგებულება, გულური
გამოხედვა. იგი გამოყვანილი ჯიშია და
რასაც პირს სტაცებს, სასიკვდილოდაა

განწირული. საჭკვიანით კი არ გამოირჩევა.
ორი წლის წინ ერთი ამერიკელი ექიმი
ორმა პიტ-გულმა ოც წუთში გაგლიჯა
ხალხის თვალწინ. ახლახანს ამსტერდამში
საშინელი ტრაგედია მოხდა: ძაღლმა ერთი
წლის ბავშვი შეჭამა.
საიდან განჩნდა პიტ-გული? ამ ოთხფეხა
სულეირის გენეალოგიური შტო საიდუმლო-
ებითაა მოცული. მის შემწაში უშუალოდ
„მონაწილეობდნენ“ ინგლისური ბულდოგე-
რი, რომლისგანაც შემკვიდრებოდ მთელი
სიანხლედ და დოგის ზოგიერთი სახეობა,
რომელიც თავისი უჩვეულო სიჯიუტით არის
ცნობილი. რაღაც გენები გერმანული ქოუ-
კისგან და ზოგიერთი ავსტრალიური ჯიშის
დომერმანისგანაც მიიღო და, რაც მთავარია,
მასში როტველერის სისხლი ჩქეფს.
როგორ ხდება ახალი ჯიშის „სრულ-
ყოფა“, რომელიც გასართობად ან თამაშის-
თვის არ არის ჩაფიქრებული? მარტივად.
ერთი ნაშენობის ორ ლეკვს ერთმანეთს
წაჰკიდებენ. როცა ერთი მათგანი ძმას პირს
სტაცებს, მეორეს თავს სჭრიან და ძმის
თავს პირში შეუდებენ. თუ ამის შემდეგაც
კბილებითაა მაგრად ჩაფრენილი მოწინააღ-
მდეგის (ძმის) თავზე, ნიშნავს, რომ სასუ-
რველი ჯიშია და სელექციისთვის იყენებენ.
რჩეულებს ძნელი ცხოვრება ელთი.
ამტანები რომ დაიზარდონ, მანქანაზე აბამენ
და მანამდე არღებენ, ვიდრე ძალა
გამოეღებოდ. დიდხანს ჰკიდებენ ყბებით
მათულებზე ბაერში.

გავზავიზი მდგომარეობა

„ბოსტონ გლობს“ ბავშვთა დაცვის
უონდის სტატისტიკური მონაცემები გამოა-

ქვეყნა. აშშ-ში სასწავლო დღის ყოველ 5
წამში, მუნიციპალიტეტის სკოლებიდან იბა-
რება ერთი მოსწავლე. ყოველ 30 წამში
ჩნდება ბავშვი ღარიბთა ოჯახში, ყოველ 34
წამში იბადება ბავშვი, რომლის დედასაც
ჯერ სკოლა არ დაუშავებია. ყოველ ოთხ
წუთში ბავშვებს აპატიმრებენ დანაშაულის-
თვის, რომელიც ალკოჰოლის ზემოქმედებით
ჩაიდინეს; ყოველ 5 წუთში აპატიმრებენ
ძალიადობისთვის; ყოველ 7 წუთში —
წარკოტიკებთან დაკავშირებით. ყოველ ორ
საათში ხდება ბავშვის მეკვლეობა, ყოველ
ოთხ საათში — ბავშვთა თვითმკვლელობა.
ყოველდღე სამი ბავშვი კვდება მათდამი
მკაცრად მოქცევის შედეგად; 30 ბავშვი
ღებულობს ჭრილობას ცეცხლსასროლი იარა-
ღით; 63 ერთ თვემდე ახაკის ბავშვი კვდება;
101 ბავშვი იღუპება, რომელიც ვერ აღწევს
თავის დაბადების დღეს; 145 ბავშვი იბადება,
რომლის წონაც 1,5 კგ არ აღემატება; 480
მოზარდი ავაღდება სიფილისით ან გონი-
რით; 1115 მოზარდი გოჭონა იკეთებს
აბორტს; 1234 ბავშვი გარბის სახლიდან;
2350 ბავშვს იჭერენ ციხეში; 5703 მოზარდი
ხდება დანაშაულის მსხვერპლი; 7945 ბავშვი
განიცდის მკაცრ მოპყრობას; ყოველდღე
უსახლკარო ბავშვთა რიცხვი შეადგენს 100
000-ს. ყოველდღე 1 200 000 მცირეწლოვანი
ბავშვი იმყოფება ისეთ სახლში, სადაც
ცეცხლსასროლი იარაღი ინახება.

მტრის შუჭაჟი ცოფვა

არ არის
აღვილზე დახერხების მუქარამაც კი,
რომ არაფერი ვთქვათ ბუღიზმის ცნებების

დაცვაზე ვერ შეგაკვა იაპონიის საიმე-
ტორო არმიის ჯარისკაცები კაციგამობს
გან. ეს მოხდა ნახევარი საუკუნის
წინარ ოკენეში წაოწყებულ იაპონი-
ოში: კატეგორიული აკრძალვა, უმთავ-
სად, თანამეამდულთა სორცის ჭაბას
ბოდა. როცა კანიბალიზმის მსხვერ-
პტრის ჯარისკაცები იყვნენ, მეთაურ-
თვალს ხუჭავდნენ.
ეს ცნობა გამოაქვეყნა მეღმურ-
უნივერსიტეტის დოცენტმა ტოსიუკი ტანა-
რომელსაც ხელში ჩაუგრიდა საბურ-
სადაც მოყვანილი იყო იაპონელ ჯარის-
კებში ფართოდ გავრცელებული კანიბა-
ზმის მაგალითები.

გაშინოდათ კბილის

მამიძის
ოცდასამი წლის ფლორიდელი კიბ-
რლი ბერგალისი კბილის ექიმთან მე-
ნალობის დროს შიდასით დაავადდა. მ-
შეერთებული შტატების კონგრესის
მთითხოვა მედიცინის ყველა მუშა-
გამოკვლევა, ამათთან, მათთვის დაეგე-
ბინათ, პაციენტისთვის ეცნოების
ვირუს მატარებლები იყვნენ თუ არ
შეერთებული შტატების ჯანმრთელობის
დაცვის დეპარტამენტმა ეს თხოვნა უ-
ყო. კიმბერლი ზომ მილიონი ამერიკელ-
დან ერთია ზომისთ ინფიცირებული
ხუთი კაციდან ერთია, რომელიც კიბის
მისვლისას დაავადდა. ეს არც თუ დი-
რისკია იმისთვის, რომ მილიონობით კი-
ბუხნად აიგდონ, — გადაწყვიტეს ჩინი-
ნიკებმა.

«განდელას» თასი

ნალური მატჩის შემდეგ ფეხბურთელთა დაჯილდოება მოეწყო. ტურნირის ორგანიზატორებმა დახმარებისთვის მადლობა გადაუხადეს: საქართველოს ხელმძღვანელობას და თბილისის ვიცე-მერს, ბატონ ვაჟა მეტრეველს. პრიზები ასე განაწილდა:

ტურნირის საუკეთესო ფეხბურთელი გახდა დავით სოლოლაშვილი («ბენდელა-მორკინალი»), საუკეთესო მეკარე — გუბაშვილი («მეტალურგი»), საუკეთესო მცველი — ირაკლი გაბელია («ბენდელა-მორკინალი»), საუკეთესო თავდასხმელი — ვასილ მამუკაძე («ბენდელა-მორკინალი»), საუკეთესო გამთამაშებელი — მამუკა ფანცულაია («მეტალურგი»), ყველაზე ტექნიკური მოთამაშე — დავით ჩალაძე («მეტალურგი»), ყველაზე მებრძოლი ფეხბურთელი — ზურაბიშვილი (სოხუმის «დინამო»), საუკეთესო ბომბარდირი — რობერტ ზირაქიშვილი («მეტალურგი»), ულამაზესი გოლის ავტორი — გიორგი მჭედლიშვილი («მეტალურგი»), ჯენტლმენი ფეხბურთელი — კახა ჭუმბურიძე («ბენდელა-მორკინალი»), საუკეთესო კაპიტანი — დავით

კელოშვილი («ბენდელა-მორკინალი»), ყუბურის სპეციალური პრიზი გადაეცა «მეტალურგის» ფეხბურთელებს, ძმებს ვარლამ და გიორგი კილა-სონიებს. პრიზებით აგრეთვე დაჯილდოვდნენ მსაჯები: მალხაზ კობიაშვილი, ალექსანდრე შილაგაძე, თენგიზ კუბლაშვილი და გეტერანი ფეხბურთელები: გრიგოლ ცაგავა, მიხეილ ტყა-ვაძე და ბესიკ ფრიდონაშვილი.

მესამე ადგილისთვის მატჩში ერთმანეთს «მეტალურგი» და «ბალდათის» «ბასი» შეხვდნენ. დაძაბული მატჩი დამთავრდა «მეტალურგის» გამარჯვებით ანგარიშით 4:3. ბურთები გაიტანეს: «მეტალურგი» — გოდერძიშვილი, მჭედლიშვილი, შუბინიძე, თოლორაძე. «ბასი» — იმნაძე (2) და ასლამაზიშვილი. გარდა ამისა გამართა სანაწივენელი მატჩი, სადაც ერთმანეთს ყურნალის ტყეში და ტურნირში მონაწილე გუნდების მწვრთნელები შეხვდნენ. ანგარიშით — 2:1 შეხვედრა მოიგეს მწვრთნელებმა.

კახა ჭუმბურიძე

«მილანი» ისევ მილანობს

ოთხშაბათს ევროპის სტადიონებზე მიმდინარე ლიგაში მოასპარევე გუნდებმა მიმდინარე მეოთხედფინალური მატჩები დაიწყეს.

ყურადღების ცენტრში იყო შეხვედრა ბარსელონაში, სადაც ადგილობრივი გუნდი საფრანგეთის «პარი სენ ჟერმენს» მასპინძლობდა. მატჩის წინ მთელი ევროპის და ინსაყურთიერი, ფრანგულ პრესაში დიდი ყურადღება იქცა ატენილი ფრანგები აცხადებდნენ რომ გუნდმა უკვე დაკარგა ქვეყნის სტადიონისათვის ბრძოლის შანსი და ახლა «პარი სენ ჟერმენსი» ბედი «ნოუკამპში» უნდა გადაწყდეს. იყო იმის საშუალებაც, რომ პარიზელ ფეხბურთელებს ვერ გაეძლიათ მეტისმეტი დაძაბულობისთვის და თამაში ფსიქოლოგიურად წყვეთ. მატჩის დასაწყისში თითქმის ასეთი პროგნოზები მატილობდა კიდევ — სტუმრები მეტისმეტად ლეღვადნენ და ელემენტარული შეცდომების უშუალოდნენ მაგრამ ამას სულ ხუთი წუთის გასტანა უკვე მათე წუთისთვის გამოიკვეთა მსუს ტაქტიკური უპირატესობა, რამაც შემდგომში ტერიტორიულ უპირატესობაც განაპირობა. «პარი-სენ-ს» ცდილობდა ფლანგებზე ეთამაშა და უშუალოდ მეტისმეტი მხარეს რუსა კორექტივებს რაღაც მაინც მოახერხა — მარცხნივ ტყუპათა მცველმა კომბოსა საიმედოდ ატყდა მეტოქეები, «პარი-სენს» აშკარად აკლდა ზაჩი და ნადალი; მათ დამატება გვარდია-ს რომელმაც თამაშის დასაწყისში ტრავმა მიიღო და მასპინძელთა მთელი ნახევარდაცვა ბაეროს იმედად დარჩა. კუბანი ცდილობდა დახმარებოდა მას და შორეული პასებით მარაგებდა სტოიკოვსა და ბერესინსკის, მაგრამ მასპინძელთა თავდაცვითი უძლიერე იყვნენ რომისა და კაპიტანის წინააღმდეგ. საერთოდ, პირველ ტაიმში კუბანი აშკარად გამოიჩინოდა თავადადუღელთა «შორის» — იგი თავის უშუალო მოკლედობასაც კარგად ასრულებდა, მაგრამ შემდეგ მატჩის მეორე ნახევარში მჭიდროდ ჰოლანდიელი დიდილა და აშკარად გვერდ ასწრებდა ლიბერელო ჟორჟ ვეას ურტებზე რეაგირებას. თუმცა, მანამდე «პარი-სენს» მაინც გაიტანა გოლი — მეორე ტაიმის დასაწყისში კლასიკური «კედლის» შემდეგ კორნევი მარჯვენა ინსაიდის ადგილიდან შეიჭრა მეტოქის საჭრბოში და იმის შავიერად, რომ მეკარეს მიახლოებოდა და კარში დაერტყა, ცოტა არ იყოს, უცნაური გადაწყვეტილება მიიღო — ბირთა ნახსენს კენ გაგრძელა გზა და იქიდან შეეცადა ბერესინსკისთვის ბურთის ჩაწოდებას; სიტუაცია თითქმის უკვე განუ-ტყული იყო, რომ პარიზელთა მეკარეს ბერესინსკის ბურთი აეჭრა და სტუმართა კარს ბადეში გახვია.

ფრანგებმა მასუხი არ დაავიანეს — ვეას ფაქტობრივად, მარტომ შექმნა რამდენიმე მომენტის ერთ-ერთი შეტევისას იგი მოკლეს და ვალდოს მიერ ვირტუოზულად ჩამოწოდებულ ბურთზე ყველას ისევ ლიბერელო ფორვარდმა დაასწრა. ამის შემდეგ ფრანგები კვლავ ფლობდნენ უპირატესობას. საკმის არც «პარი-სენს» შემადგენლობაში ესკურსას გამოჩენა უშველა — ეს ცდილობდა ნამდვილად არ ჩაითვლება კრუივის აქტივში — გაუგებარი იყო, რა ფუნქცია ეკისრა ახლად შემოსულ ფეხბურ-

თელს. აი, ლუის ფერნანდესმა კი საკმაოდ აქტიური ჟინოლას ნაცვლად რა გა-მოიყვანა მინდორზე და ბრაზილიელმა დაამტკიცა, რომ ბრწყინვალე ტექნიკის მატრონა. ბოლო წუთებში ნათლად ჩანდა, რომ «პარი-სენს» მხოლოდ შემთხვევისა და შორიდან დარტყმების იმედზე იყო, მაგრამ იმედებს პარზებმა ცივი წყალი გადაასხეს და განმეორებით მატჩის წინ საბოლოო გამარჯვების კარგი საფუძველი შეიქმნეს — ფრე 1:1.

სტუმრები მასპინძლებზე სოლიდურად გამოიყურებოდნენ სპლიტშიც, სადაც ადგილობრივი «ჰაიდუკი» ასტერდამის «აიასს» მასპინძლობდა. ხორვატები, ფაქტობრივად, ვერ ახერხებდნენ ჰოლანდიე-

რების ახარჯობა. მიუხედავად ამისა, მასპინძლებს დიდი ტერიტორიული და სათამაშო უპირატესობა ჰქონდათ. საგოლე მომენტები შექმნეს, მაგრამ თამაშს რაველი უშეცდომოდ თამაშობდა — ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, რომ რაველის რაც წლები ემატება და თმები სცივია, მით უფრო უკეთ თამაშობს. გერმანელებმა რომ დაიანახეს — შეუფლებელი იყო რაველისთვის ბურთის არიდება, ანერვოლდნენ და რამდენიმე ეპიზოდში მეკარეს კი მო-აძიდეს ბურთი, მაგრამ კარსაც ააცილეს. ჯოვანი ტრატაონი ხან ფეხბურთელებს უჯვრდებოდა, ხან — თანაშემწეებს, ხანაც საკუთარ თავს და ეს მონოლოგი შე-დოდა მათ შთაბეჭდილებას ტოვებდა — თითქმისა ცდილობდა, ჩაღო აქსნა, მაგრამ არაფერი გამოუვიდა. თავის მხრივ, შევდესაც ჰქონდათ გოლის გატანის რამდენიმე შესაძლებლობა და მათ კვლავ დაამტკიცეს, რომ საკმაოდ მაღალი კლასის ფეხბურთელები არიან.

«მილანმა» კვლავ უმაღლეს დონეზე ჩაატარა შეხვედრა და ყველას დაუშტაკია, რომ მისი ჩამოწერა ჯერ ადრეა. ბორტუგა-ლის, «ბენფიკა» აშკარად უსუსურად გამო-იყურებოდა მასპინძელთა შეუჩერებელი, თავბრუსხვევით შეტევების ფონზე. სტუ-მართა გუნდის ერთადერთი ფეხბურთელი, რომელიც რაღაცის გაკეთებას ცდილობდა, არგენტინელი კანიჯა იყო — მან მეორე ტაიმში გოლიც გაიტანა, მაგრამ მსაჯმა, ჩე-ნთვის გაურკვეველი მიზეზების გამო არ ჩათვალა იგი. ამ დროისთვის ანგარიში უკვე 2:0 იყო, «მილანის» სასარგებლოდ. პირველ ტაიმში მასპინძლებს 4-5 ბურთი მაინც უნდა გაეტანათ, მაგრამ ბრწყინვალედ მოთამაშე ბობანსა და სავინიჩის ბედი არ სწყულობდა. მეორე ტაიმში, «მილანმა» გააძლიერა დაწოლა — დესაის, ბობანის, სავინიჩისა და სიმონის შეჩერება შეუძლებელი გახდა. სწორედ სიმონმა მოახერხა ორი გოლის გატანა დიდებულად მოთამაშე პრიუდომის კარში. მეკარე რომ არა, ანგარიში, ალბათ, კატასტროფული იქნებოდა. საბოლოოდ შეხვედრა ასეც დამთავრდა — 2:0 და თუ რაიმე არაორდინალური არ მოხდა, იტა-ლიელებს ნახევარფინალში გასვლა არ გა-უჭირდებოდა. განმეორებითი მატჩები 15 მარტს გაიმართება.

წინა დღეს, სამშაბათს, გაიმართა უფეს თასის სამი და თასების მფლობელთა თასის ერთი მეოთხედფინალური მატჩი. თასების თასზე ბელგიის «ბროუგემს» 1:0 დაამარცხა ინგლისის «ჩელსის». ცოტა არ იყოს, მოუ-ლოდნელი შედეგი დაფიქსირდა ლიგერ-კუტენში, სადაც «ბაიერმა» 5:1 გაანადგურა საფრანგეთის ჩემპიონატის ლიდერი, «ნან-ტი» და, ფაქტობრივად, გაიანდა უფეს თასის ნახევარფინალის საჭურში. საბაგი-როდ, წარუმატებლად ითამაშა დანარჩენმა ორმა გერმანულმა გუნდმა — «აინტრახტი» სხელში ფრეს — 1:1 დასწერდა, «იუვენტუ-სთან», ხოლო მეორე იტალიურ-გერმანულ დუელში, «ლაციომ» საკუთარ მოედანზე 1:0 სხლად გერმანიის ჩემპიონატის ლიდერს, დორტმუნდის «ბორუსიას».

დანარჩენი მეოთხედფინალური მატ-ჩები გუშინ გვიან ღამით დამთავრდა.

გიორგი ბერიკაშვილი

ოლიმპიადის ლიცენზია მოპოვებულია. გამარჯვებები წინ არის

ფინეთის ქალაქ ვანტაში დასრულდა ევროპის ჩემპიონატი პნემატური პისტოლეტით ტყუპის სროლაში, რომელშიც საქართველოს ნაკრებმაც მიიღო მონაწილეობა, ჩვენ, ცხადია, ყველაზე დიდ იმედებს ნინო სალუქვაძეზე ვაყარებდით, მაგრამ მან ამჯერად პრიზიორთა შორის მოხვედრა ვერ შეძლო. როგორც საქართველოს სრო-ლისა და მშვილდოსნობის ფე-დერაციის გენერალურმა მდივან-მა ბატონმა გივი ბოსტოიანა-შვილმა (დელეგაციის ხელმძღვა-ნელი) გვაცნობა, ქ. ვიბორგში გაურკვეველი მიზეზების გამო საქართველოს ნაკრების წევრებს თავიანთი იარაღის გადატანის

უფლება არ მიეცათ. მან, ცხადია, შედეგებზეც იქონია გავლენა. თუმცა, ნინო სალუქ-ვაძისთვის ევროპის ჩემპიონატში გამოსვლას მაინც ჰქონდა და-დებითი მნიშვნელობა: იგი ფი-ნალურ ჯგუფში მოხვდა და ამით ატლანტის ოლიმპიადაში მონაწილეობის ლიცენზია მოი-პოვა. ჩვენი სახელგანთი სპორ-ტსმენი ანაგარბოს მზადებას ოლიმპიადისთვის: ხვალ, 4 მარტს, იგი თავის მწვრთნელ ბატონ ვახტანგ სალუქვაძესთან ერთად ორკვირიან შეგებაზე მიემგზავრება გერმანიის ქალაქ ზაარბრიუენში. წინ კი მსოფ-ლიოს თასის ეტაპები და მორიგი გამარჯვებებია.

იწყება ეროვნული ჩემპიონატი

4-5 მარტს თბილისში გაიმართება ძიუდოსტა ეროვნული ჩემპიონატი ახალგაზრდებს შორის, ხოლო 7-9 მარტს დაგეგმილია პირველობა უფროსი ასაკის ძიუდოსტა შორის. ფინანსური პრობლემების გამო, მონაწილე გუნდების რაოდე-ნობა ჯერჯერობით უცნობია.

NBA

ოცნება ვერ განახორციელა

„ფინიქს სანსის“ ვარსკვლავმა დენი მენინგმა ერთ-ერთ მატჩში მძიმე ტრავმა მიიღო (მუხლის ძარღვი გაუწყდა) და, შესაძლოა, საერთოდ ვეღარ მოახერხოს კალათბურთის თამაში.

მენინგს ყოფილი კლუბის „ატლანტა ჰორნეტის“ ხელმძღვანელობამ 24 მილიონი ფუნტი სტერლინგი შესთავაზა მრავალწლიან კონტრაქტში, მათ გუნდში რომ დარჩენი-ლიყო, მაგრამ ვარსკვლავმა „ფინიქს სანთან“ ერთწლიანი, 666, 666 ფუნტი სტერლინგიანი კონტრაქტის გაფორმება არჩია, რადგან ფინიქსელებს ნლევანდელ სეზონში ჩემპი-ონობის მოპოვების უკეთესი შანსები გააჩნიათ. სამწუხა-როდ, დენი მენინგის ოცნებებს განხორციელება არ ენერა.

ვერნონ მაქსველი დააჯარიმეს

„ჰიუსტონ როკეტის“ მოთამაშე ვერნონ მაქსველმა გაასა-ჩივრა NBA-ს ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილება მისი 150,000 ფუნტი სტერლინგითა და 10 თამაშით დისკვალიფიკაციის შესახებ, რაც გამოიწვია „ჰიუსტონისა“ და „პორტლენდის“ ამასწინათ გამართული მატჩის დროს მომხდარმა ინციდენტმა. მაშინ მაქსველმა რაკეტასავით გადაუტროლა ტრიბუნის 12 რიგს და მუშტი ჩასცხო მოქალაქე სტივ ჯორჯს.

ვერნონ მაქსველი ამტკიცებს, რომ იგი რასობრივი და პიროვნული შეურაცხყოფის მსხვერპლი გახდა. საქმე ის არის, რომ კალათბურთელს 16 თვის წინ ავტოკატასტროფის დროს ქალიშვილი დაეღუპა.

„როდესაც ჯორჯმა თავის „მენიშენებში“ ჩემი ქალიშვი-ლიც მოიხსენია, მაშინ კი გადაწყვიტე, რომ ეს უკვე მეტისმეტი იყო და მას ვეცი. არა მგონია, რომ ლიგის ხელმძღვანელობას იმ გულშემატკივრის ქვეყის შესახებ ზუსტი ინფორმაცია ჰქონდეს, თორემ სასჯელი ასეთი მკაცრი არ იქნებოდა“, — განაცხადა მაქსველმა.

+

ქვილი ნანა ოზოლაძე, სიძე თარიზან მაღრაძე, შვილიშვილები თათა, თეა, დისშვილები თამაზ, ჯემალ დევდარიანები, შმისშვილები დიდი, სა-შა გოგიტაშვილები, მალისშვილები თინა, კი-მი, მერაბ, მერი, მადონა, ლერი ოზოლაძეები, ბიძაშვილები, მამიდაშვილები ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ევაგენია (თეონა) ალექსანდრეს ასული ოზოლაძე

პანაშვიდი: 3, 4, მარტი. 3 საათზე, დაკრძალვა 5.03. 2 საათზე.

მისამართი: ნუცუბიძის ქ. № 22. IV სადარბაზო.

—ქალბატონო! გასული წლის პენსია მოგიტანეთ!

ვატანე კუცია

დებიუტი

დღეს ჩვენი გაზეთის ბოლო გვერდის სტუმარია ერთი ღარიბი და უსახელო (როგორც თვითონ უწოდებს საკუთარ თავს) ქართველი პოეტი იმედა პიპინაძე. პოეტს ისე შეჰყვარებია „კავკასიონი“, ისე მხურვალედ გვლოცავს, იმდენ სიკეთეს გვისურვებს, რაღა დაგიშალოთ, ტკბილი სიტყვით გულმოფხვნილებმა თავი ვერ შევიკავეთ რამდენიმე ლექსის გამომზეურებისგან. იმედა, ამას პოეზიის მოყვარულები ცხვირში ძმრად არ ამოგვადენენ და ამ უნებლიე „შეცოდებას“ ტრადიციად არ გადაგვიტყვენ.

პატივცემულ პაითხველს ჩემს გასაცნობად

არ ვარ პოეტი ტიტულოსანი
არც ვოლგისანი, არც ფულოსანი,
ვნატრობ, ვოცნებობ ამ ღარიბისგან
გამოვიყვანო დიდი მგოსანი.

+++

მე სახელად იმედი მაქვს,
კიკნაძე ვარ გვარადა,
დღე და ღამე ლექსებსა ვწერ
ხალხის გასახარადა.

ნატყვარა

ვიდრე დინებას არ შეწყვეტს
მტკვარი, ქსანი და რიონი,
აი, მანამდის ცოცხლობდეს
გაზეთი „კავკასიონი“.

ვიდრე თბილისში იქნება
ქაშუეთი და სიონი,
აი, მანამდის ცოცხლობდეს
გაზეთი „კავკასიონი“.

ვიდრე ამ ქვეყნად არ მოვლენ:
შოთა და გალაკტიონი,
აი, მანამდის ცოცხლობდეს
გაზეთი „კავკასიონი“.

„კავკასიონმა“ დაიბეჭდა
ვერესტი და პამირი,
მარსხედ პირველი ავიდეს,
და იქ გატყვოს ყამირი.

მე დღეის შემდეგ მუდმივად
მხოლოდ ვიფიქრებ იმაზედ,
„კავკასიონი“ მენახოს
ახალ და ღამაზე ბინაზედ.

თხოვნა ღმერთისადმი

თუ შენ მართლა ძლიერი ხარ,
და ხარ მართლა ღმერთი,
გვხვეწედი შემისრულე,
მცირე თხოვნა ერთი.

მოშეშველე, მომეხმარე,
მეც მაქციე ღმერთად,
სიკეთე და კარგი საქმე
ჩვენ ვაკეთოთ ერთად.

თუ ეს ნატყვარა ამისრულდა,
და მე, გავხდი ღმერთი,
მსოფლიოზედ არ იქნება
ავადმყოფი წრთი,
არსად არვის დაჭირდება
ნაშლის წვეთი ერთი.

შიდსს დავახრჩობ, კიბოს მოეკლავ,
გავსრეს დანარჩენებს,
უიმათოდ ყველა ხალხი,
მშვიდად მოიხვენებს.

რა ვნახე მარსზე

აქაურ ბავშვებს, სკოლაში,
ყველას ხუთი აქვთ შრომაში,
ფრიადონებაც არიან,
სამშობლოს მტერთან ბრძოლაში.

აქ არაღის ჭირდება
ექიმი და ვექილი,
ყველა არის ჯამრთელი,
ყველა არის კეთილი.

აქ მცხოვრებთა ეზოში
დგას ღამაში ჩაიკა.
ახალია ისეთი,
არ აკლია გაიკა.

გაგაგიჟებთ, რომ ნახოთ
აქაური ქალები,
ლერნამივით ტანი აქვთ,
მაყვალევით თვალები,
ყველა მათგანს ეკოცნი და
ყველას ვენაცვალები.

აქაური ყველა კაცი,
ხელით იჭერს ღმერთსა,
მათთან ვერავინ ვერ ბედავს
ჩხუბს, აყალმყალს, ომებსა.

აქ არაღინ, მინახავს:
პენსიაზე გასული,
ხუთ დიდ ძროხას ნველიდა
ორასი წლის ასული.

ღმერთს ხელით იჭერენ
აქაური კაცები,
გულადები არიან,
არიან მამაცები.

აქ მცხოვრებთა ეზოში
ბულბულები გალობენ
ვაზის მოვლას, ბაღლები
ბავშვებიდან სწავლობენ.

მათი ვაზის თითო მტევანს
ათი კილო გამოდის,
ინატრებენ თუ არა
ჭიდან ღვინო ამოდის.

აქაური ხალხები, ყველა კარგად ცხოვრობენ,
შუღლი, მტრობა არ იყოს,
იმისათვის ომობენ.

აქ არაღის აკლია: ხილი, ხორცი, პური,
აქაურთა ცხოვრება, ნაღდად საამური,
ერთა შორის კავშირი მეგობრული, ძმური,
ღვინითა აქვთ გაგებილი,
ყველას აქვთ ჭურთხი,
აქაური ცხოვრება ნაღდად საამური.

ანექლოტაზი

ერთი კაცი მეორეს ეკითხება:
— ერთი ამისენი, რას ნიშნავს სიტყვა „მეორე“?
— კრეტის ისეთი კაცი იტყვიან, რამეს დიდხანს რომ უფსნი და ვერ იტყვს.
მიხვდით?
— ვერა.

+++

ერთი კაცი მოტოციკლეტით მიჰქროდა, გზაში შესცივდა. „ატელერეკა“ გაიწადა, უკან მოხტარდა, ღიღივით უკან შეიკრა და გზა გააგრძელა. უცერად, მოსახვევიდან მანქანა გამოხტა და მოტოციკლეტს შეასკდა. მანქანის მძღოლმა მოტოციკლეტისტი საავადმყოფოში გააქანა. პასუხის მოლოდინში ნახევარი საათი გავიდა. ბოლოს, ექიმი გამოვიდა და დანაწილად უთხრა:
— აუხუს, რომ მოიყვანეთ, რა კარგად იყო, მაგრამ თავი რომ გაფუსწორე, გარდაიცვალა.

+++

კახელი ამბობს: გურულებს ჩვენა ვგობივართ იუმორით, მაგათზე რასაც ყველანა, სულ ანექლოტაზია, ჩვენზე კიდევ — სულ სიმართლეა.

+++

ერთი გურული გაზეთის ყიდულობს და სულ პირველ გვერდს კითხულობს. ერთი მეგობარი დაინტერესდა, დანარჩენ გვერდებს რატომ არ კითხულობს.

- მე მკვდრები მაინტერესებს!
- მერე, მკვდრები ბოლო გვერდზე უნდა წახს!
- მე ვინც მაინტერესებს, ძამა, იმინ პირველ გვერდზეა!

+++

— ექიმო, ნებისმიერ ადგილას თითს რომ მივიჭერ, სულ ტკივილის შეგრძნება მაქვს — შესწივლა ექიმს ერთმა კაცმა.
გასინჯა ექიმმა და ვერაფერი აღმოუჩინა. ბოლოს, თითზე დახედა:
— შე კაი კაცი, თითი გქონია დაჩირქებული და რაღას მაწვდები!

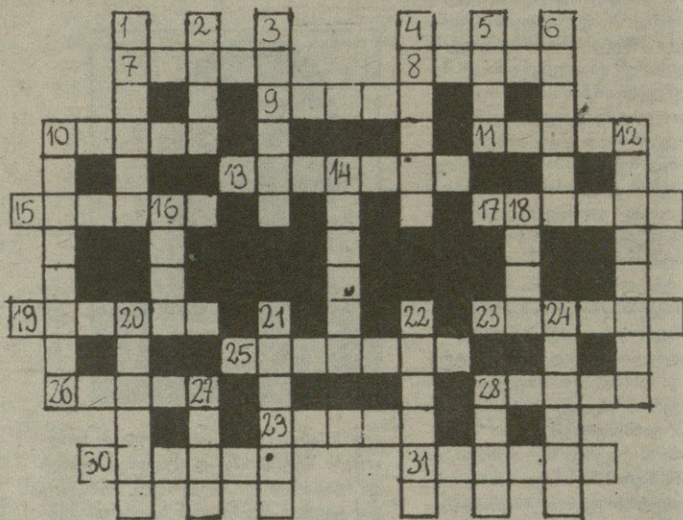
+++

ერთი გურული მეორეს ეკითხება:
— აუხაზებთ თვითმფრინავმა რომ გადავიფრინა, თუ იცო, რეიზა დაგვინდო და არ დაგვობმა?
— რო გადმოიხედა, დაბოშილი ვეგონეთ და აღარ დეინარჩა.

+++

მოხუცი გურული ახალგაზრდას ეუბნება:
— თქვენ რა იცით, გაკირვება რა არის? მე და ჩემ ძმას, ცხოვრებულს, ერთი შარვალი გვქონდა ზიარად, იგივე რო დაგვეცია, დედაჩემმა „ზონტიკი“ დაქრა და ახალი მისგან შეგვიკრა.
— მერე?
— მერე რო გაწვიმდებოდა, მისით იშლებოდა.

ლიბილპორდი

შვეშულად: 1. მელოტი კაცის ქოჩორი; 2. არასრულწლოვანი დათვი; 3. საჭმელი, რომლის გაკეთებაც ჩვენში იციან (კიკა); 4. აუხაზი ბოქსოროს არენა; 5. ნაჭაურის კეფილშობილი ნათესავი; 6. კუბელი რუსის სახელი; 10. სიტყვა, რომელიც აერთიანებს გრანტს, ბუნაძეს და 15 წლის ბიჭს; 12. ირა-ღანდიას დაარსებული სახელმწიფო (ხუმ); 14. კრემლს ჰყავს უამრავი —; 16. ყველაზე მეტარცნენე ვალუტა; 18. ქალაქი, სადაც მორწმუნეები ნემსს იკეთებენ; 20. მწვანე და სანატრელი (ფულ); 21. ეპოქის ყოფილი სინდისი, ჭკუა და ა.შ. 22. თორმეტსკამიან გარნიტურზე გაფიქრებული კაცის სახელი (ლიტ); 24. კაცი, რომელსაც სავარცხელი არ სჭირდება; 27. ქვეყნის ნაწილი, რომელსაც საკრთველო არ მიეკუთვნება; 28. დაუბანელი თავის ფაუნის წარმომადგენელი;

თარაშულად: 7. სიცოცხლე ერთ უჭრედში; 8. გულმა იცის ესტრემა-ლურ სიტუაციაში; 9. პრეფერსიის გარდა ყველას გორი ცოცხა; 10. ის, რისი დაქვრაც უნდა ნარკომანს; 11. ბერძენზე შეყვარებული მედიკოს მამის სახელი (მით); 13. ზვიგენის ნაწერი ნაწთან (ხუმ); 15. აპკრედებელი თვე (ოთარ რამიშვილი); 17. ვასილ პავლოვიჩი ნიკიტა სერგეილისთვის; 19. ირლანდიის დამარცხებული ქალბატონი ირას გვარი; 23. სუფრის დიქტატორი; 25. კბილის დასასრულის დასაწყისი; 26. 3 დიდი კაცის, შეხვედრის ადგილი 1945 წ. (სტ); 28. საჭმელი, რომლის გაკეთებაც ჩვენში არ იციან (მკრტ); 29. გულის გასახეთქი ლითონი; 30. თემურ წიკლაურის საყვარელი ფრინველი; 31. მთავარი კაცი თვითმფრინავში.

შეადგინა აბაბი ნიორაძე

37-ე ნომერში გამოქვეყნებული პროზოვრების პასუხები:
შვეშულად: 1. არქიფო; 2. ფიქვი; 3. ზანის; 4. იარდი; 5. გვირგი; 6. აღერსი; 13. ზებრა; 14. ნეხვი; 16. კრისი; 17. ცოდნა; 20. ვაშლი; 22. ტაშტი; 24. კანტი; 25. აფიორა; 26. ტარანი; 27. ბეზია;
თარაშულად: 3. შერეკლი; 7. ავანსი; 8. ქარელი; 9. ფერი; 10. პირი; 11. იური; 12. მიწანი; 15. აკაცია; 18. ხორბლი; 19. ოვაცია; 21. პირატი; 23. იშა; 27. ბუშ; 28. ფაფა; 29. ნაწი; 30. რუხა; 31. იორდანია.